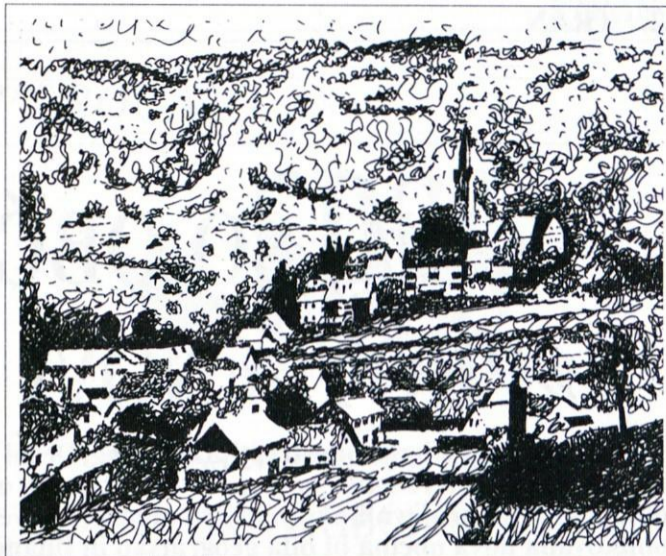

GLASILO OBČANOV

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LITIJA

JUNIJ, JULIJ 1994, ŠT. 6/7, LETO XXI.
POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI LITIJA

ZIK MATIČNA KNJIŽNICA
Parmova 9
61270 LITIJA

UČENCI VSEH TREH OSNOVNIH ŠOL V OBČINI IN GLASBENE ŠOLE VPISANI V ZLATO KNJIGO IN KNJIGO NAJBOLJŠIH DOSEŽKOV

Na Bogenšperku letos že petnajstič zaporedoma svečani vpis najboljših učencev; slovesnost je bila v nedeljo, 19. junija 1994

Letos se je znova pokazalo, da je Valvazorjeva knjižnica premajhna za tolikšno število učencev, njihovih staršev, učiteljev in mentorjev, saj je dobra polovica vabljenih stala ob strani dvoranice, nekateri pa celo v preddverju, kar vsekakor ni bilo v prid svečanosti, kakršna je bila ta.

Spodbudnim besedam podpredsednika občinske skupščine g. Naceta Šteferla je sledil kratek kulturni program Glasbene šole Litija, prireditev pa je lepo povezovala Maja Sevljak.

V ZLATO KNJIGO, kamor so vpisani učenci ključnega razreda osnovnih šol, ki so vsa leta šolanja opravili z odličnim uspehom, enako velja tudi za glasbeno šolo, so bili letos vpisani naslednji učenci:

Mojca Bregar, Mojca Kotar, Valerija Oblak, Sladana Jolić, Tomaž Tičar,

Boštjan Koritnik in Katja Verbe iz Osnovne šole Litija.

Blanka Jelnicar, Barbara Kralj, Rok Rappl, Janoš Železnik, Sanda Drnovšek, Darinka Juvan, Tina Vrečko, Matej Avbelj, Katja Mlakar in Irma Nemeč iz Osnovne šole Gradec.

Damjan Sinigoj, Lovro Peterlin, Helena Femc, Izток Kragelj, Matevž Paternoster, Miloš Ceglar in Aco Drnovšek iz Osnovne šole Šmartno.

David Hribar, Mateja Hribar, Maja Oven, Špela Potočnik in Dagmar Prijatelj iz Osnovne šole Gabrovka.

Tomaž Rožanec iz Glasbene šole Litija.

V knjigo najboljših dosežkov je vpisanih 29 posameznikov in 5 ekip. To so:

Miha Požun, Boštjan Koritnik, Foto krožek, Video krožek, zgodovinski

krožek in plesna skupina F iz Osnovne šole Litija.

Dejan Simič, Domen Zupančič, Sanda Drnovšek, Darinka Juvan, Matej Avbelj, Igor Markič, Mateja Rovšek in Peter Mahkovec iz Osnovne šole Gradec.

Damjan Sinigoj, Sašo Tomažič, Rok Mohar, Klemen Kahne, Miloš Ceglar, Andraž Hauptman, Marko Groznik, Andrej Hauptman, Blaž Hostnik, Matevž Paternoster, Matjaž Jesenšek, Matej Možina, Lili Ceglar, Gašper Pavli in Uroš Dobčnik iz Osnovne šole Šmartno.

Melita Odlazek, Marjetka Mrhar, Mihaela Resnik in Nina Resnik iz Osnovne šole Gabrovka.

Vsem učencem, njihovim učiteljem in mentorjem iskreno čestitamo tudi v imenu uredniškega odbora našega glasila.

Mija Bernik

Foto: Karolina Šušteršič

TRI LETA V SAMOSTOJNI SLOVENIJI

Zdi se, da so Slovenska samostojnost in prizadevanja vseh demokratičnih sil, ki so se borile za njene stoletne sanje, šle mimo nas skoraj neopazno. Skoraj vsak dan smo priča nekakšnemu pesimizmu in razočaranju. Res je, da se v Slovenijo vračajo metode starega političnega delovanja z absolutnim predznakom anarho-liberalnega nemoralizma, brez lastne osebne odgovornosti do družbe, države in soljudi. Zato je obletnica osamosvojitve oz. dan državnosti pravi trenutek, da se ponovno zavemo svojih korenin. Na to nas poziva MAJNISKA DEKLARACIJA 94, ki je opozorila na bistvene točke naše bližnje prihodnosti (pošteno lastninstvo, nadzor nad državnimi institucijami, prava parlamentarna demokracija in razvoj civilne družbe, reforma državne uprave itd.). Vse našete prednostne naloge pa so izvedljive ob vzpostavitvi pravih moralnih in etičnih norm. Kljub temu pa je naša skrb, da bo dan državnosti, praznik z lepimi spomini na osamosvojitvene dni in naše upanje v prihodnost.

Franci Rokavec

OB OBLETNICI VOJNE ZA SLOVENIJO

Ob tem, ko se izteka tretja obletnica vojne za Slovenijo, se postavlja vprašanje, kako naprej? V zgodovini je vojna zapisana, ne glede na to, da je trajala le nekaj tednov. Tudi vojaški strokovnjaki so vojno že dodobra preučili.

Neobdelana tema pa ostaja čustvena stran vojne. Mislim, da so minili časi, ko so se vojne, bitke, zmage ali celo porazi praznovali. Čutim pa le nekaj, kar morda ni dobro in sicer to, da gre ta vojna prehitro v pozabo. Da se izgublja čustveni naboj, ki je takrat do nove države obstajal. Tudi iz litijske občine je bilo udeleženi večina mladih fantov in mož, prav tako pa tudi tistim, ki so bili doma v negotovosti in strahu, ni bilo vseeno ali se bo sin, brat, mož ali očka vrnil živ domov.

V tistih tednih vojne so se spletale prijateljske vezi. Vse, posebej še teritorialce, je povezovala nevarnost, negotovost, želja po svobodi. Če kdaj, takrat smo gotovo dodobra

občutili okupatorski škorenj jugoarmade. K sreči nam takrat litijskim enotam ni bilo treba sodelovati v krvavih bitkah. Vse pa se je dogajalo zelo blizu tega. Moreče je bilo predvsem to, da ni nihče vedel, do kdaj lahko to traja in kako morilska lahko ta vojna postane. Nihče ni vedel, ali se bo vrnil domov in kdaj. Danes imamo grozen primer Bosne in Hercegovine, kako se taka vojna lahko nadaljuje.

Ali znamo ceniti mir, ki nam je bil več ali manj podarjen? Tudi če imajo takratni politiki Janša, Peterle, Drnovšek, Kučan in še nekateri drugi, mogoče večje zasluge, kot jim jih država Slovenija priznava. Ostajajo dejstva, da se je ta vojna dogajala "po konici noža", in da je bila tokrat sreča na strani Slovencev.

Ob prazniku državnosti pa še iskrene čestitke vsem takratnim teritorialcem.

Hostnik Martin

Med teritorialci in domačini so se spletale prijateljske vezi. Z zaupanjem so nam na senikih dajali prenočišča, celo kopalnice ali pa kuhali kavo. Pa tudi teritorialci so se lotili vsakega dela. Krmili živino,... ali pa tudi napeljali vodovod, kot vidimo na sliki...
Foto: Hostnik M.

Naslednja številka GO izide v septembru.
Prispevke zbiramo do 10.9.1994

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

ZAKAJ SO OBČANI GLASOVALI »PROTI« NOVI OBČINI LITIJA ?

Občani Krajevnih skupnosti Litija levi breg, Desni breg, Sava, Hotič in Vače ter prebivalci naselij Mošenik; Breg pri Litiji ter Tenetiše so se na zborih občanov odločili za skupno referendumsko območje, ki vključuje območje petih krajevnih skupnosti in območje navedenih naselij kar naj bi bila nova občina LITIJA. Tako oblikovana nova občina bi bila geografsko in finančno obvladljiva glede na potrebe kakor tudi na problematiko, ki je prisotna na tem območju.

Državni zbor pa je k temu referendumskemu območju, ki so ga na zborih občanov potrdili občani še dodal območje krajevskih skupnosti Polšnik, Velika Štanga, občanom Gabrovke pa je dal možnost, da na referendumu glasujejo za svojo občino ali se priključijo novo nastali občini Litija, kar je bil povod, da za negativni izid referenduma za ustanovitev nove občine Litija.

Spoštovani občani in občanke prav v teh slednjih Krajevskih skupnosti so na zborih občanov izrekli mnogo pikrih besed, zllili srd nad občane mesta Litije in njihove predstavnike rekoč, da so 40 let dajali, da se je mesto razvilo, sedaj ko bi moralo mesto pomagati tem krajem, pa so jih prav ti izločili iz nove samoupravne skupnosti - bodoče občine Litija. In prav ti občani so na referendumu 29.5.1994 glasovali proti ustanovitvi svoje občine in se odločili, da jim bo vseeno bolje živeti v takšni občini kot so živeli, kot pa v samostojni.

Toda spoštovani občani in občanke, zavedati se morate, da občina Litija ne bo in ne more biti to kot je bila do sedaj, čeprav se odločimo, da ostanemo vsi skupaj. Občina je zgubila del pristojnosti, katere je prevzela država:

1. Obrambne zadeve
2. Notranje zadeve
3. Davčno upravo

4. Geodetsko upravo in še druge.

Seveda s tem pa tudi prihodke, ki so bili vir občinskega proračuna. Če samo pogledamo dohodnino (zaposlenih, upokojencev in drugih), je bila sedaj delitev v razmerju 60% država, 40% občina, po novem sistemu financiranja pa bo ta delitev 86% država, 14% občina, kar pomeni bistveno manj denarja za novo nastalo občino Litija. V procentih si je težko predstavljati kdo daje, kdo jemlje zato boste iz razpredelnice videli vaš delež v ustvarjanju in financiranju družbenih dejavnosti:

Sedanja občina Litija ima 16.949 prebivalcev, od tega 9985 zavezancev za plačilo dohodnine, kar pomeni 194.209.000 tolarjev vplačane letne dohodnine ali 40% prihodka za občino v znesku 77.715.600 tolarjev.

In kako bi to izgledalo v prihodnje po referendumskih območjih, ki jih je sprejel državni zbor (glej tabelo).

Iz tabele je le delno razvidno v kakšnih deležih prispevajo denar občani v občinski proračun iz dohodnine kakor tudi delež denarja za nadomestilo o uporabi stavbnega zemljišča, ki je v letu 1994 razširjeno na celotno območje občine Litija, kar so sprejeli vaši poslanci, ki vas zastopajo v skupščinskih zborih.

Kakor je razvidno iz podatkov (situacija dohodnine za leto 92)

in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča za leto 94, se večina denarja zbere v mestu Litija in drugih večjih središčih tako od dohodnine kot od nadomestila za stavbno zemljišče. Zato je popolnoma nerazumljivo, da o tem denarju odloča nekdo, ki do danes v ta sklad ni prispeval še niti pribite pare in zato se ni čuditi, da je bil tudi eden od razlogov za glasovanje "proti" novi občini v okviru referendumskega območja, ki ga je sprejel državni zbor.

Ne sprejemamo očitkov, češ da vas nočemo. To je nesmisel, toda zajec tiči v drugem grmu. Država se želi demografsko ogroženih območij rešiti in s tem izogniti dotiranju takšnih občin, ki bi nastale na teh območjih. Želi jih priključiti in povezati k razvitejšim centrom, kjer bi skupno dosegli republiško povprečje in v nadaljevanju stagnirali na obroke. Država je glavni vir prihodkov "dohodnino" skoraj v celoti pobrala, bodočim občinam ali na novo preoblečeni samoupravni lokalni skupnosti pa pustila možnost predpisovanja novih davkov kar bi tej skupnosti omogočilo preživetje s tem pa tudi dodatno obremenitev občanov (cenjenih gospodov delavcev, kmetov, brezposelnih itd.).

Zato občani in občanke ne dajte se, da bi nas sprli in osiromašili, kajti politično zakulicje je neizprosno, boj za politični

prostor se šele dobro začelja, ta prostor je omejen. Ljudje, ki niso stopajo v tej igri so pošteni in nepošteni. Stranke vodijo bivši člani političnih organizacij, to so tisti, ki so v totalitarnem sistemu v večini primerov dosegli svoj najvišji življenjski cilj, poštene člane teh organizacij pa so že preje izigrali in teh tudi danes ni v tej igri, ker ti so bili prepošteni zato niso nikdar vladali in se tudi danes niso preoblekli, preoblekli so se mnogi gospodje bivši člani organizacije ZK in drugih organizacij katerim je bil vseskozi cilj osebna prosperiteta, ne pa dejansko blagostanju ljudstva. Na kratko bi lahko rekli slab član kateri koli organizacije ali današnje stranke, ki meče blato po svojem ustvarjalnem delu, za katerega je živel, delal, ustvarjal in danes priznava, da je lagal, zavajal generacije mladih ljudi. Toda zavedajte se ni vas treba biti sram poštenih komunistov toda gospodov, ki niso imeli časa, da bi se preoblekli v garderobi, preoblekli so se na sami predstavi na odru, predstava še traja.

Zato spoštovani občani, občanke, delavci, delavke, študentje, upokojenci, intelektualci, kmetje, nezaposleni, verni in neverni združimo vse sile in ne zlivajmo gnojnice drug po drugem, trezno razmislimo, kajti živeti bo potrebno v taki ali drugačni skupnosti.

Ciril Golouh

VOLILCI NA 107. REFERENDUMSKEM OBMOČJU DOLE PRI LITIJU MAČKA V ŽAKLJU ODKLONILI

Neuspeh nedeljskih volitev odmeva po celi Sloveniji. Dvignjeni prah se še in se ne bo nikoli polegel. Kaj tudi ne bi, saj se je na zborih občanov izražala velika želja po samostojnosti vasi, da bi postale nove občine? Očitno je bila ta volja zlagana oz. ni bila odraz prave volje. Negativni referendumski izid, posredno načelja tudi vprašanje zaupnice dosedanjim občinskim in krajevnim funkcionarjem, zaradi katerih so nekateri že razmišljali o odstopu.

Čeprav so se nekateri sklicevali na željo krajanov, občani pa so odločili po lastni presoji, tokrat brez emocionalnih in strankarskih odločitev, niso privolili v mačka v žaklju. Kljub pozivu z lističi naj glasujejo ZA, je bil izid dokaj klavrn.

Za 107. referendumsko območje, ki naj bi obsegalo naselja: Čeplje, Dobovica, Dole pri Litiji, Gornje Jelenje, Gradišče-k.o. Št. Lovrenc, Hude Ravne, Jezevec, Kal pri Dolah, Ljubež v Lazih, Mala Goba, Preženjske Njive, Prelesje, Prevala, Radgonica, Selce, Slavina, Spodnje Jelenje, Strmec, Suhadole, Velika Goba Zagozd, Zavrh; je na dveh voliščih, to je na Dolah in Gradiščih, glasovalo od vpisanih 586 volilcev, 391 volilno upravičenih krajanov, kar pomeni, da je bila volilna udeležba visoka, saj pomeni, da se volitev procentualno ni udeležilo le 33,28% vol. upravičencev. Za referendumsko območje je glasovalo 35,55% in proti je bilo 58,82%, nekaj glasovnic pa je bilo neveljavnih.

Izjema niso bile le Dole, enak neuspeh si delijo še štiri referendumska območja to je Šmartno por Litiji, Jevnica-Kresnice, Gabrovka.

Slavko Celestina, predsednik upravnega odbora KGZ Dole meni, da je bil referendum sicer dobro pripravljen, za neuspeh pa krivi sredstva javnega obveščanja, ki so ljudi pozivala, naj glasujejo proti in republiško volilno komisijo. Kadar gre za neuspeh, je vedno treba iskati grešnega kozla in kot je že v navadi, so to sredstva informiranja.

Če bi ljudje v nedeljo večinsko podprli drobljenje na majhne občine, ki so jih v evropskih deželah začeli opuščati, bi državni zbor po sprejetem zakoniku sprejel zakon o ustanovitvah novih občin v Sloveniji na septembrski seji. Zaradi neuspeha, ker je bil le v eni tretjini občin, dve tretjini pa so bile protiobčinam, pa sedaj ni jasno, kakšna bo nadaljna usoda lokalne samouprave. Mnenja so deljena že o tem, ali je referendum uspel ali propadel. Po nekaterih razlagah so ljudje v nedeljo jasno povedali, da se ne strinjajo z drobitvijo dosedanjih občin na majhne in revne, da so zavrnili na hitro sprejeto preoblikovanje, da so nasprotovali povečanju stroškov in državnega aparata.

Na vas, dragi bralci je, da presodite. Za vas je podatke zbrala in po svoji presoji

Jožica Vrtačnik

POVZETEK RAZPRAVE O REFERENDUMU LOKALNE SAMOUPRAVE (109. ref. območje)

Reforma lokalne samouprave je tretji projekt novo nastale države Slovenije. Neuspeh referenduma na dveh tretjinah referendumskih območij je jasen pokazatelj zasičenih kapacitet družbe za hitre tranzicije in kako nizka je usklajenost strank do vseh vprašanj preoblikovanja, kar pa se dokazuje tudi na projektu lastninjenja.

Bistveni argument neuspeha referenduma 109. ref. območja je nepoznavanje bistvenih razlik med "kardeljvsko in bučarjevo občino". Spodrsrljaj uresničevalcev lokalne samouprave je na tej točki največji. Dopustili smo, da so volilci do jeli novo občino, kot pomanjšano obliko stare občine z vsemi njenimi funkcijami in številčnim birokratskim aparatom. Zelo nejasno so bile pojasnjene tudi razmejitve med državo in lokalno samoupravo. Volilci so si zamišljali novo občino kot institucijo, kjer pobirajo davke in podeljujejo razna dovoljenja, kar je občina dejansko

opravljala zadnjih 50 let. Ni bilo politične volje pojasniti volilcem, da bodo nove občine le nekoliko močnejše krajevne skupnosti in da je cilj reforme sedanjih občin odprava paradržavnih občinskih pristojnosti.

Pomemben vzrok neuspelega referenduma je tudi počasnost dela republiške skupščine na področju sprejemanja zakonodaje o državni upravi in financiranju občin, ker pa teh zakonov ni bilo, ni bilo možno sprejeti zakonov o mestnih in gorskih občinah.

Izid referenduma je po naši oceni nezaupnica državnemu zboru, vladi in politiki v celoti. Državni zbor naj skupno z vlado temeljito analizira rezultate, sprejme ustrezne zakone in normative o oblikovanju nove občine, politika pa naj doseže konsenz, ki je nujen za bodočo izpeljavo nacionalnega projekta lokalne samouprave.

Svet KS Šmartno

Občina Litija	prebivalcev	zavezancev	dohodnina	NMZ
	12.038	6970	146.533.000	59.984.00
1. KS Hotič	602	369	7.426.000	oproščen
2. KS Jablanca	1002	561	10.315.000	5.776.00
3. KS Desni breg	3893	2361	52.662.000	21.345.00
4. KS Levi breg	2892	1863	43.483.000	26.669.00
5. KS Polšnik	788	438	7.022.000	1.052.00
6. KS Sava	651	389	7.915.000	1.610.00
7. KS Vače	737	195	5.219.000	1.238.00
8. KS Gabrovka	1297	707	10.892.000	2.050.00
9. KS V. Štanga	176	87	1.040.000	244.00
Obč. Dole-Litiji	868	438	3.914.000	1.610.00
Občina Šmartno	4043	2334	44.802.000	19.496.00
1. KS Šmartno	1989	1175	25.324.000	15.670.00
2. KS Primskovo	562	325	4.541.000	1.329.00
3. KS Vintarjevec	549	301	5.217.000	820.00
4. KS Š. Poljane	392	221	3.000.000	481.00
5. KS Kostreznica	551	312	5.655.000	1.196.00
Občina Kresnice	1810	1104	26.712.000	5.641.00
1. KS Jevnica	818	489	11.489.000	1.329.00
2. KS Kresnice	820	507	12.827.000	3.985.00
3. KS Ribče	172	108	2.396.000	327.00

ZAPLETENA VOLJA LJUDSTVA ALI... ?

Še vedno se ni polegel prah ob poizvedbenem referendumu. Del sedanje občine (del KS Primskovo - Sabrače) se je vključil v novo občino Šentvid pri Stični.

Ob vsem tem se postavlja tudi vprašanje, kako si razložiti odgovor "PROTI". Kajti odgovor "ZA" je jasen in nedvoumen: za novo obliko lokalne organiziranosti in s tem za občino, ki bo bližje občanom. Glas "PROTI" pa lahko jemljemo iz več plati. Lahko ga jemljemo kot nezaupanje novim lokalnim skupnostim - občinam, ki ga ljudje gradijo na osnovi slabih izkušenj iz sedanje občine.

In prav tu je srž problema - nerazumevanje bistva nove lokalne organiziranosti.

In za neobveščeno in "sejanje megle" je delno sokriva vsa sedanja občinska garnitura. Ob tem je v vsakem trenutku poskušala (uspela?) med ljudmi sejati nezaupanje do nove lokalne samouprave. Očitno si bolj želijo uprave in jim je samouprava tuja. Pri tem jim je očitno zelo prav prišlo staro avstro-ogrsko pravilo, da bolj ko spreš med seboj ljudi - lažje boš vladal. Zraven pa so se med ljudmi pojavljale že cele "kandidatne liste novih občanarjev" in dezinformacije, ki so skregane z zdravo pametjo. Končno se bo vendarle o županu ter o svetnikih glasovalo - odločalo na volitvah in se nihče ne more kar sam "oklicati" za župana ali kakšnega drugega "občanarja".

In kaj nam lahko prinese velika občina?

Territorialno je sedanja občina glede nove lokalne ureditve, ki predvideva, da se občine predvsem posvečajo stvarjem, ki so lokalnega značaja, preobsežna. Zakaj? Ozemeljsko velika občina, kjer je večina prebivalstva v samem centru občine - v Litiji, bo imela veliko večino svetnikov iz ožjega območja Litije. Tako do svojega glasu v občinskem svetu skoraj gotovo ne bodo prišli prebivalci Dol, Jevnice, Ribč, Gabrovke, Primskovega, ... ter vseh ostalih manjših krajev, ki so do sedaj imeli vendarle svojega poslanca v SO - Zbor krajevnih skupnosti. Tako bo podeželje prepuščeno životarjenju, saj se dejansko ukinjajo tudi vse pristojnosti sedanjih krajevnih skupnosti.

Ustava predvideva, da državni zbor določi območja občin po ugotovitvi volje prebivalstva.

In kakšna je volja ljudstva?!

Rajko Meserko

POGOVOR O LASTNINJENJU

Med kulturnim programom slavnostne otvoritve Turistične kmetije "Na hribčku" v Veliki Štangi se je predsednik SLS podružnica Litija Fmaci Rokavec pogovarjal s predsednikom SLS Marjanom Podobnikom na temo lastninjenja:

"Jaz lahko povem samo to. Kaj bomo mi storili, če bomo po prihodnjih volitvah dobili težo, da bomo odločali. Jaz pravim, da tisto, kar je bilo zdaj pokradeno, divje olastninjeno, je treba ponovno podržaviti in lastniniti v skladu z zakonom. Zaenkrat, žal, ni še nihče odgovarjal, zato da je zlorabil zakon in se okoristil na račun večine. In to pač ljudem ne daje zaupanja, da se bo nekaj bistvenega spremenilo na bolje. Rad bi opozoril še na to, da smo sprejeli zakon o sanaciji bank. Več kot 2 milijardi nemških mark bo šlo iz žepov slovenskih davkoplačevalcev. In, če je tako, potem so te banke od teh istih davkoplačevalcev. Zatop smo mi zdajle pripravili predlog zakona, da se razdeli dodatno število certifikatov za vrednost slovenskih bank. Če bodo davkoplačevalci pokrili luknje iz preteklosti, ki so nastale v teh bankah, potem morajo te banke postati njihove."

Karolina Šušteršič

VOŠČILO

OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Spoštovane občanke in občani!

Spet so prišli kresni dnevi, ki so nam Slovencem v ponos. Ob rojstnem dnevu države Slovenije - DNEVU DRŽAVNOSTI vam želimo prijetno praznovanje.

Slovenska
ljudska stranka
podružnica Litija

STRANKE SPOROČAJO

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI

NEZAUPNICA OBČINI LITIJA

Vseslovenski poizvedovalni referendum je že da-leč za nami. V državnem merilu je bil rezultat največkrat komentiran kot "zaušnica parlamentu". Gotovo je res, da v projekt stranke v državnem merilu niso šle enotno, temveč so gledale predvsem interese posameznih strank na lokalnem področju. Moja ocena za zdajšnjo litijsko občino je, da so bili predlogi referendumskih območij strokovni in v večini tudi usklajeni z nekakšno geografsko pripadnostjo.

Lahko referendumске rezultate razlagamo na več načinov. Saj je celo v litijski občini, kjer je bila udeležba največja, zmaga na strani tistih, ki se referendumu niso udeležili. Teh je največje število. Ali je pretirano, če zapišem, da so ti ljudje že skoraj brez volje, razočarani nad politiko, gospodarstvom, osebno, skratka niso zadovoljni in svojega nezadovoljstva niso želeli izraziti pisмено na referendumu. Drugi so uradni zmagovalci referenduma, ki so glasovali "proti". Kresničani proti Kresnicam, Dolčan proti Dolam, Šmarčan proti Šmartnu, Gabrovčan za Litijo pa ni vedel, za kakšno ali katero Litijo in Litijan proti Litiji.

Zakaj so bili proti, pove rezultat ankete:

Zaradi spornega imena Kresnice-Jevnica, ker bo ves denar ostal v novi občini. Če sem plačeval dvajset let davke v Litijo, jih ne bom zdaj pa še v novo občino..., ker sem proti vsakršni občini, ker bo župan... saj vem..., ker se nič ne ve, ker boš moral potem pa v Litijo po opravkih..., ker ne maramo Štange, Polšnika, Gabrovke... Tolikšne davke pobirajo, poglej samo račun za smeti, mestno zemljišče, grobove, pa naj bom za? Ker imamo obljubljen asfalt...

Nekaj je jasno, da že odgovor "za" ni bil popolnoma jasen, kaj šele odgovor proti. Naprimer iz referenduma ni razvidno, da bi bil kdorkoli za območje zdajšnje občine Litija. Ali to pomeni, da je večina proti? Da, rezultat je legitimen, večina je bila proti. Ali je območje sedanje občine legitimno, saj ni bilo nikoli izglasovano na referendumu? Ali so bile občine leta 1965 legitimno ukinjene, saj ni bila preverjena volja ljudstva.

Ostaja veliko vprašanj brez odgovora. Gotovo pa referendum odraža precejšnje nezadovoljstvo in nezaupanje nad občinsko politiko in nad strankami.

Nikjer pa ni definicije, kaj pomeni proti Litiji, proti Šmartnem, proti Dolam, proti Gabrovki, proti Kresnicam, proti Jevnici, proti Štangi, proti Poljanam, proti Polšniku. Dejstvo je, da je bil izražen tak

"proti", ki postavlja litijsko območje v negotov položaj.

Tudi Slovenski krščanski demokrati prevzemamo del odgovornosti, kljub temu, da smo obveščali občane o pomenu nove lokalne samouprave. Priznam, da smo obveščali premalo, da smo občanom govorili resnico in prikazovali dobre in slabe strani. Samo tudi v bodoče bomo občane obveščali predvsem o dejstvih in manj propagandno.

Obsojamo pa vsakršno manipuliranje z občani. Tudi oblast je dolžna povedati občanom resnico. Od kdaj, zakaj, kdo in kako je bila ustanovljena sedanja občina? Koliko stane sedanja občina? Od kje dobi, ali tudi ne dobi sedanja občina denar? Zakaj niso izpolnjene določene obljube, kolikšne plače imajo občinski funkcionarji, kolikšna sredstva so bila namenjena za dokupe let delovne dobe nekaterim iz občine, za stanovanja, po kakšnih kriterijih se je to delilo, po kakšnih kriterijih se plačujejo in asfaltirajo ceste...

Občani se ne pustijo vleči za nos. Želijo vedeti, kdo in kako ravna z občinskim kapitalom, kljub temu, da so nekateri zadovoljni z odgovorom, da denarja ni.

OO SKD Litija
Hostnik Martin

OBČINSKI ODBOR SDSS LITIJA

NOVE OBČINE - RAZMIŠLJANJE PO REFERENDUMU

Na nedeljskem referendumu (29.5.1994) se je več kot dvetretjini krajanov v posameznih volilnih območjih (Litiji, Šmartnem, Kresnicah-Jevnici, Gabrovki in Dolah pri Litiji) odločilo, da ne želijo svoje nove občine.

Tudi z udeležbo se ne moremo kaj dosti pohvaliti, saj je bila resnično skromna (povprečje 58%). Torej dovolj resno opozorilo, da bodoča krajevna samouprava terja domišljenih in vestransko utemeljenih dokazov, da bo v novih občinah več neposredne demokracije. Zlasti velik delež negativnih odgovorov kaže, da ljudje znajo misliti s svojo glavo in da ne sprejemajo zlahka enostranskih odločitev.

Zakaj so ljudje glasovali proti novim občinam? Navajamo le nekatere vzroke:

- Ni bilo natančnih razmejitvev med pristojnostmi nove krajevne samouprave in državne uprave (nov zakon je šele v postopku sprejemanja v DZ).

- Vprašanje financiranja bodočih občin ni bilo razrešeno tako, da bi vsaka nova občina vedela s kolikšnim denarjem bo gospodarila.

- Tudi število zaposlenih v novih občinah je ostala neznanica.

- Kako je s financiranjem demografsko ogroženih ob-

močij in gospodarsko pasivnih bodočih občin? Prav tako ni bilo odgovora.

Iz položaja, v kakršnem smo se znašli po referendumu, vidimo izhod, ki ga je objavil v SP Dela novinar g. J. Šušteršič, ki pravi: "Državni zbor naj odločanje novih občinskih meja na območjih, kjer so ljudje glasovali proti referendumskemu predlogu, preprosto prepusti prebivalcem teh občin. Kako lahko to stori? Tako, da uvidi, da glas proti nesporno pomeni vsaj to, da je ljudem obstoječa razmejitev ljubša od na referendumu predlagane. Torej naj državni zbor povsod tam, kjer na podlagi referenduma ni možno neposredno določiti nove občine, za novo občino preprosto razlasi obstoječo staro, hkrati pa naj predpiše, da morajo te občine najkasneje v letu dni z referendumom bodisi potrditi obstoječe meje bodisi določiti novo razdelitev (ali združitev) občine".

Takšen predlog je enostaven, ne zahteva veliko časa in tudi ni razloga, da bi povzročil nejevoljo ljudi. Omo-gočil bi hiter razpis volitev, te pa bi bile iz več razlogov dobrodošle.

Občinski odbor SDSS
Litija

POLETNE DEJAVNOSTI MLADIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

V letošnjem letu pripravljamo nekaj prireditev in aktivnosti, na katere ste lepo vabljeni vsi mladi. Da bi se lažje odločili in si rezervirali čas za obisk le teh, vam predstavljamo datume posameznih prireditev.

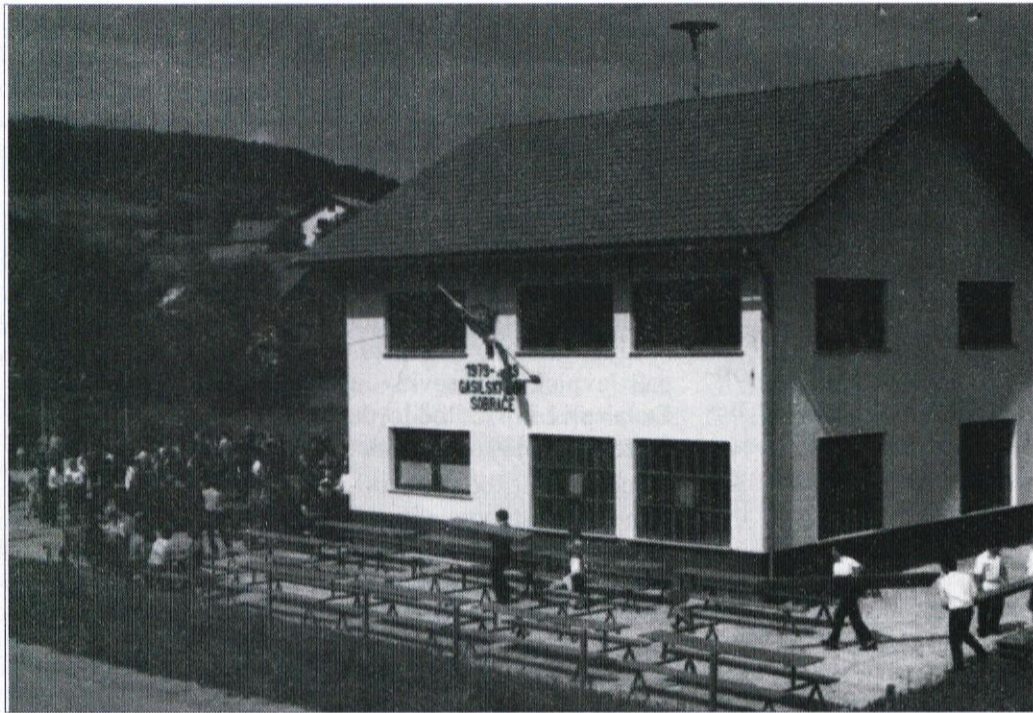
- * Od 2. do 3. julija 1994 bo na Krki potekal tabor o lončarstvu.
- * Od 18. do 22. julija 1994 bodo v Bohinju "Bohinjski dnevi" namenjeni problematiki, s katero se soočamo mladi.
- * Od 23. do 24. julija 1994 bo na Muljavi potekalo srečanje animatorjev gledaliških skupin.
- * Od 24. do 31. julija 1994 bo v Izoli potekal že drugi tabor za otroke iz socialno ogroženih družin.
- * Od 12. do 14. avgusta 1994 bo v Stični potekal tabor na temo "Gradovi na Slovenskem".
- * 27. avgusta 1994 bo v Radovljici potekala prireditev za depriviligirano mladino.
- * Od 30. avgusta do 3. septembra 1994 bo potekal planinski tabor - Trenta '94 v Pogačnikovem domu na Kriških podih.

Za vse prireditve je potrebna vnaprejšnja prijava na tajništvo MKD in sicer na tel.: 061/ 12 62 179.

Mladi krščanski demokrati

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE LITIJA

BLAGOSLOVITEV GASILSKEGA DOMA V SOBRAČAH

Uradna otvoritev gasilskega doma v Sobračah je bila že pred leti, v nedeljo, 22. maja 1994, pa ga je šentviški župnik Jože Koželj še blagoslovil.

Prireditve se je pričela s prihodom pihalne godbe iz Videmdobropolja. Sveti maši, ki je zatem sledila pred gasilnim domom, so prisostvovali poleg številnih domačinov in domačih gasilcev še predstavniki drugih gasilskih društev in organizacij. Mašo je vodil šentviški župnik Jože Koželj. V pridigi je opisal življenjsko pot svetega Florjana, ki je zavetnik gasilcev in čigar lik je upodobljen v sliki na pročelju gasilskega doma. Poudaril je velik pomen gasilcev in njihovega dela, ki ga imajo v današnjem času. Po pridigi je sledil blagoslov gasilskega doma in slike

svetega Florjana, ki ga je naslikal svobodni umetnik Roman Štrubelj iz Lavrice.

Tako župnik kot predstavnik GD Sobračeh sta se zahvalila vsem, ki so sodelovali pri izgradnji in opremitvi tega pomembnega objekta. Zahvala je bila namenjena tudi Kmetijsko gozdarski zadrugi Litija, ki je bila glavni pokrovitelj prireditve in pa g. Slavku Fajdiga, ki je vložil veliko truda in časa v organizacijo te prireditve.

Po maši je sledil še ogled prostorov v gasilnem domu in pa družabno srečanje. Sobračkim gasilcem pa zaželimo, da bi jim gasilni dom dobro služil in da bi jim bilo potrebno čimmanjkrat posredovati v naravnih nesrečah.

Miha Ovnik

SREČANJE MLADIH LITIJSKE DEKANIE

Vsakoletno srečanje mladih vernikov Litijske dekanije je bilo letos na Binkoštno nedeljo v župniji Primskovo.

Zbrali so se pred župnijsko cerkvijo, kjer so pričeli z molitvijo križevega pota. Sprevod, ki ga je spremljala molitev in petje, je šel mimo župnjišča nazaj k cerkvi. Udeleženci srečanja so nato odšli v cerkev, kjer se je srečanje nadaljevalo z sveto mašo. V maši sta poleg domačega župnika Pavla Šporna sodelovala še župnik iz Vač Janez Zaletelj in Pavel Okoliš kaplan iz Šmartna.

Kljub lepemu pomladnemu vremenu pa se je letošnjega srečanja udeležilo manj mladih kot pretekla leta. Zato bo potrebno v prihodnje ta srečanja nekako popestriti, vpeljati zanimivejše teme, ki bodo pritegnile mlade. Škoda bi bilo, da bi ta tradicionalna srečanja sčasoma povsem zamrla.

Miha Ovnik

PLESNA KULTURA POČASI PRIHAJA V ODROČNEJŠE KRAJE

Plesni studio GI-MI iz Kresnic je letos organiziral na OE Dole pri Litiji plesni tečaj. Posluš staršev, da izobrazijo otroke na tem področju, je bil velik. Glede na majhnost naše šole se je tečaja udeležilo 28 otrok. Dejavnost je bila prilagojena starosti otrok, ki so bili razdeljeni na dve skupini.

Prvo skupino so sestavljali učenci od prvega do vključno četrtega razreda in je bila številčnejša. Sodelovali so otroci, ki jih veseli skupinski ples in ples v paru.

VSE NAJBOLJŠE, BRANKA JURCA!

Kdo ne pozna sijajne mladinske pisateljice Branke Jurca? Radi smo prebrali njena dela in še vedno z veseljem segamo po njenih pripovedih. Branka Jurca se je rodila na Primorskem, v Koprivi, 24. maja 1914, natanko pred osemdesetimi leti. V Mariboru je končala učiteljski študij in bila nekaj let učiteljica. V letih 1960-70 je bila urednica revije za najmlajše, priljubljenega Cicibana. Za svoje dolgo in plodno ustvarjanje je prejela tudi številna priznanja. Pisateljica živi in dela v Ljubljani.

Učenci, ki obiskujejo dodatni pouk slov. jezika iz OŠ Šmartno so želeli voščiti pisateljici ob njenem jubileju, zato so z mentorico Slavi Baš, učiteljico slovenskega jezika, raziskali njena mladinska dela. Zahvalne projektne naloge so se lotili tako, da so vzpostavili stike z ljudmi in ustanovami v vseh tistih krajih, kjer je pisateljica bivala in delala. Kulturni dom Srečka Kosovele iz Sežane je poslal prizadevni skupini fotokopije fotografij domačije v Koprivi. Božo Kos, znani ilustrator, pa je za razstavo odstopil tudi izvirnike

ilustracij pisateljicinih knjižnih del. Radio Slovenije je poslal seznam "oddaj pisateljice Branke Jurca na Radiu Slovenije", Valči Ravbar pa je 27. aprila pripravila na I. radijskem programu, v oddaji "Dobro jutro, otroci" desetminutni pogovor z učenci in mentorico. Na III. programu pa je bila istega dne tematska oddaja, v rubriki "za knjižne molje", namenjena vsem tistim, ki jih je zanimala projektna naloga o Branki Jurca. Matična knjižnica Litija je prizadevnim raziskovalcem izdelala tudi bibliografijo pisateljicinih priznanj in odlikovanj, nekatera teh so bila tudi razstavljena. V litijski knjižnici so si izposodili tudi knjižna dela pisateljice, s pomočjo katalogov pa so izdelali tudi bibliografije njenih del po zbirkah, po založbah in ilustratorjih. Za izdelavo zahtevnih seznamov so potrebovali kar dva meseca. V veliko pomoč pri zbiranju podatkov o pisateljici je bil tudi Boris Žužek, ravnatelj OŠ Šmartno, ki Branko Jurca že dolga leta pozna.

Projektna naloga je potekala prav-

zaprav vse šolsko leto. Učenci sedmega razreda so prebrali za domače branje Brankin avtobiografski pregled "Rodiš se samo enkrat" in doživljajski svet sodobnih otrok in odrasčajoče mladine z naslovom "Vohljači in prepovedane skrivnosti". Spoznavanju pisateljice pa so nemenili tudi ure pri pouku etike, likovne in glasbene vzgoje. Tudi v podaljšanem bivanju so otroci od prvega do tretjega razreda prebrali Brankine zgodbe in s pomočjo Erike Sedavčič, vzgojiteljice v podaljšanem bivanju, dramatisirali Porednega zajčka.

Vrh in hkrati zaključek projektne naloge je bila slovesnost z razstavo 27. maja v šmarnski osnovni šoli, na katero je bila povabljena tudi Branka Jurca. Pisateljica, ki ne kaže osemdeset let, se je slovesnosti z veseljem udeležila in obljubila, da bo še prihajala med otroke in mladino.

Učiteljici Slavi Baš in njeni skupini "sedmarjev" pa se zahvalujemo za vztrajno in sistematično predstavitev nam vsem drage Branke Jurca.

Simona Frankl

Od leve proti desni - stojijo: mentorica Slavi Baš, Tjaša Golob, Maruša Gretič, Vesna Dugorepec, pisateljica Branka Jurca, Kati Šušteršič, Simona Dolšek, Maruša Zupančič, Robi Simončič, čepita: Špela Jerič, Helena Jurič. Foto: J. Kobal

TURISTIČNA KMETIJA »NA HRIBČKU«

V soboto 11. junija letos zvečer je bilo na Hribarjevi domačiji v Veliki Štangi zelo veselo. Prišli so pevci, recitatorji, godci in plesalci ter ugledni gostje, med njimi prvak SLS Marjan Podobnik.

"Poglejmo, ta čudovita pokrajina, videna iz hribčka, iz Hribarjeve domačije, kjer sta se Jožica in Zvone Končina odločila za veliki korak, ki je poleg obdelovanja, življenja samo od kmetije, za dopolnilno dejavnost Kmečki turizem", je v uvodu dejal v pozdravnem govoru Litijski župan Mirko Kaplja in zaključil:

"Želim, da bodo ljudje sem z veseljem prihajali in odhajali zadovoljni s tistim, kar bodo dobili na domači mizi".

Karolina Šušteršič

Jožica Vrtačnik

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

RAZVOJNI ODDELEK
V LITJI

ALI BOMO
USPELI?

To je vprašanje, ki se pojavlja iz dneva v dan pred specialnimi pedagogi za duševno prizadete osebe.

Verjetno smo tisti, ki smo neposredno vezani na to vprašanje, edini v občini, ki vemo, kako pereč je ta problem. Na različne načine smo skušali obvestiti vse občane, da nujno potrebujemo razvojni oddelek za naše malčke do sedmega leta starosti, katerih potrebe so drugačne in zahtevnejše.

Tovrstni otroci še niso občutili, da so naši in da zanje skrbimo vsi, kar se dogaja v vseh razvitih delih Slovenije.

Živimo v središču Slovenije in ponosni smo na to, vendar poskrbimo, da bodo lahko ponosni vsi občani, tudi tisti z drugačnimi potrebami.

Pri srečevanju z vrstniki - onemim pri pogovoru o skrbi za osebe z notranjimi motnjami v razvoju. Poslušam in razmišljam, kje smo in zakaj je tako? Pri direktnem vprašanju klinične psihologinje s Svetovalnega centra Ljubljana g. Slodnjakove kako je pri nas, iščem najrazličnejše izgovore, v katere sama ne verjamem. V sebi pa premišljam, ali res nismo sposobni zagotoviti prostora in pravilne strokovne obravnave tudi otrokom z drugačnimi potrebami? Za pridobitev razvojnega oddelka je bilo vložena ogromno navora, vendar smatram, da samo enostransko. Pri občinskih forumih se je čutilo razumevanje in pomoč, vendar še vedno nismo našli vrat, ki bi se odprla našim malčkom jim nudila nego, strokovno obravnavo in seveda zvrhan koš ljubezni.

Zato javno prosim vse občane, pomagajte nam z nasveti. Morda je kje tudi prostor, ki bi bil primeren za varstvo predšolskih razvojno motenih otrok. Sigurno bomo s skupnimi močmi močnejši in bomo dokazali, da zmoremo rešiti tudi vprašanje otrok z drugačnimi potrebami, da se zavedamo, da so naši in zato tudi naša skupna skrb.

Specialni pedagog.
Neli Škrbec

OSMARJI
ODHAJAJO

Pogovarjali smo se s Klemenom Završnikom, Ireno Medved in Boštjanom Koritnikom iz OŠ Litija, Tino Vrečko, Janjo Švarc in Andrejo Restovič iz OŠ Gradec in Lovrom Peterlinom, Tadejo Pregelj in Romano Jerin iz OŠ Šmartno.

KAKO SE POČUTITE
KOT OSMOŠOLCI?

Irena: "Meni je v redu; veš, da si zadnje leto v šoli, pa delaš več bu-tastih stvari. Bolj se zastopimo med seboj, bolj smo solidarni in sploh učitelje bolj zafrkavamo. Občutek je dober."

Klemen: "Več si upaš, ker si osmošolec, bolj skupaj potegnemo. Fino se ti zdi, ker se te drugi bojijo."

Boštjan: "Odvisno - z ene strani je slabo, ker greš v neznano Ljubljano, po drugi strani pa dobro, ker zapuščaš šolo in ker te ne more nihče več 'rabutat'. Tudi učitelji te gledajo s spoštovanjem."

Tina: "Full je dober, ker smo ta glavni. Le učitelji premalo popuščajo, saj bi lahko malo skozi prste pogledali, če gre za uspeh."

Janja: "Fajn je, ker je konec šole."

Andreja: "Dobro se počutiš, 'full' komaj čakamo, da pridemo na drugo šolo v Ljubljano."

Lovro: "Dobro je, ker smo ta glavni na šoli, vsi se nas bojijo in tako je prav."

Tadeja: "Zdaj je konec, zdaj gremo v novo življenje, učitelji pa nas še priganjajo."

Romana: "Osmi razred je veliko težji, čeprav se veliko ponavlja, pa veliko pozabiš."

Tina Vrečko

KAKO STE SE ODLOČALI
ZA NAPREJ?

Tina: "Še zdaj se odločam, še zdaj nisem sigurna."

Janja: "Odločila sem se za takšno šolo, da se lahko šolam še naprej. Pomagala mi je pedagoginja, ki je zelo prijazna."

Andreja: "Jaz sem si kar zmisllila eno šolo, ki mi je bila simpatična."

Romana: "Odločila sem se prostovoljno. Ker rada rišem, grem na šolo za oblikovanje."

Tadeja: "Odločila sem se sama, ko sem nekoč šla z mami v dom Tisje in gledala fizioterapevke pri delu."

Konec šolskega leta je najbolj prelomen dogodek za osmošolce. Po razburljivem letu, v katerem se, med drugim, zgodi tudi zunanje preverjanje znanja, predaja ključa in valeta, se bodo po počitnicah soočili z drugačnim življenjem. Preden stopijo v nov svet, smo jih vprašali po še svežih izkušnjah.

Irena Medved

Lovro: "Sam sem se odločil, starši so mi dali proste roke. Po eni strani se veselim, po drugi pa bojim, da me na vlaku ne bi preteпали."

Boštjan: "Na mojo odločitev je vplivala televizija, na kateri so prikazovali naval na gimnazije. Če je takšen naval, mora biti gimnazija res dobra."

Irena: "Najprej sem se odločala sama in šele kasneje sem poslušala ostale."

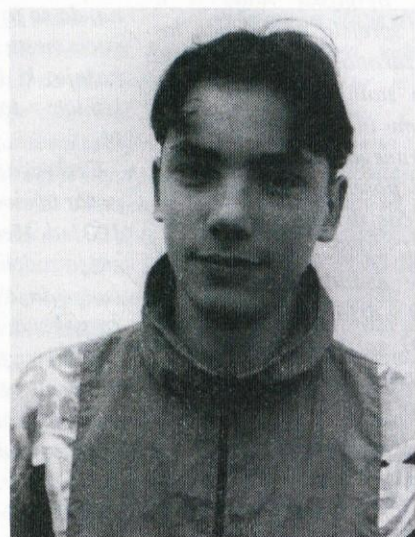
Klemen: "Najprej sem se odločal sam, potem pa sem poslušal učitelje, ki so nam povedali o omejitvah vpisa."

KAJ VAM JE BILO NA
ŠOLI VŠEČ, KAJ STE POGREŠALI
IN KAJ BI SPOROČILI NASLEDNJIM
GENERACIJAM?

Janja Švarc

Lovro Peterlin

Klemen Završnik

Lovro: "Šola je dobra; z veseljem prideš v šolo, ker imaš prijatelje. Vendar se prekmalu začne, saj zjutraj ne vidim pol metra pred seboj. Učitelji so v redu, samo eni so prestari in živčni. Sedmarji naj se sproti učijo, če ne, se preveč nabere in se ne da več naučiti."

Tadeja: "V šoli imaš prijatelje in tudi če ti je težko, se lahko z nekom pogovoriš. Čeprav je v šoli polno računalnikov in moderne opreme, pa bi lahko popravili tudi kljuko v garderobi za ženske. Sedmarjem sporočam, naj se učijo skozi celo leto in ne samo zadnji teden."

Romana: "Tudi če ne greš rad v šolo in če je težka kontrolna, imaš v šoli prijatelje. S šolo sem zadovoljna. Sedmarji pa naj se sproti učijo."

Klemen: "Pogrešam več izletov, ki naj bodo bolj enakomerno razporejeni. Sedmarjem sporočam, da je

Andreja Restovič

Tadeja Pregelj

Boštjan Koritnik

osnovna šola sicer težka, ampak da naj v njej čimbolj uživajo."

Boštjan: "Na šoli so mi najbolj všeč izleti in še posebno vožnja v avtobusu, pogrešam pa večdnevni končni izlet. Dejavnosti na šoli je skoraj preveč, moti pa me, da čeprav je navada, da te, če greš na tekmovanje, ne sprašujejo, pa te nekateri učitelji grdo gledajo."

Andreja: "Proti ničemur nisem proti, rada bi, da bi bil odnos med učiteljem in učencem bolj prijateljski in da bi bila boljše kosila in malice. Sedmarjem želim tovariša Hostnika za matematiko."

Janja: "Dobro je, da je na šoli trgovinica, in to sploh poleti. Želim si, da bi se šola kasneje začela. Sedmarji naj molijo, da bodo dobili tovariša Hostnika."

Tina: "Dobro je, ker so na šoli računalniki in ker se s sošolci 'full' razumemo. Želim si, da bi bil drugačen odnos med učitelji in učenci, da bi se več pogovarjali in manj učili na pamet. Sedmarjem priporočam, da naj ne zabušavajo med letom, ker se bodo na koncu sekirali."

Irena: "Dejavnosti je na šoli dovolj, pogrešamo pa končni izlet, ki bi trajal dva dni, več ekskurzij in ogledov in tudi več učnih pripomočkov. Sedmarjem priporočam, da naj čimbolj 'žurirajo' in 'zafrkavajo učitelje'."

Hvala.

V. Kramžar
(Foto: K. Šušteršič)

Romana Jerin

KAKO PRISILNO MOBILIZIRANE V NEMŠKO VOJSKO V L. 1942-45. PRAVNO IN MORALNO OBRAVNAVAJO DRUGOD

Pred kratkim je bil v Mariboru drugi znanstveni posvet o prisilno mobiliziranih Slovincih, o tem, kar so morali pretrpeti med vojno, pa tudi v SFRJ in še danes v republiki Sloveniji.

Nič pa ni slišati, da bi tem ljudem, ki so večinoma že krepko čez 70 let in mnogi med njimi invalidi, poskrbeli za primerno socialno in zdravstveno varstvo, za odškodnino za prestane telesne in duševne muke. Za to bi morala Republika Slovenija sprejeti ustrezne zakone in skleniti pogodbo z Zvezno republiko Nemčijo.

Prisilni mobiliziranci niso slovenska posebnost. Poznajo jih v vseh deželah, katere je nemški rajh okupiral in del moških iz teh dežel proti določilom 4. Haaške konvencije iz l. 1899. in 1907. mobiliziral v svojo vojsko. To sta pokrajini Alzacija in Lotaringija v Franciji (130.000 mobiliziranih), trije okraji v Belgiji (8.700 mobiliziranih), Luksemburg (12.035 mobiliziranih), Pomorjanska in Velika Poljska, Šlezija na Poljskem in deli češkega protektorata. Skupno so Nemci mobilizirali več 100.000 mož.

Pred dnevi se je iz Strasbourg, prestolnice Alzaške pokrajine, vrnil dr. Bruno Hartman, predstavnik mobiliziranih Slovencev in prinesel zanimive podatke.

Nemci so nekdanjim mobilizirancem ali njihovim svojcem v Alzaciji in Lotaringiji izplačali v l. 90.-91. odškodnino. Najzanimivejša pa je sledeča:

- General de Gaulle, vodja takratne svobodne Francije, je 10.3.1945. to je še pred koncem vojne! podpisal Odlok, ki priznava pravico do vojaške rente ali invalidnine, v nemško vojsko vpoklicanim Francozom, kar pa ni veljalo za prostovoljce. Ti prisilni mobiliziranci so dobili vse pravice, ki so jih imeli francoski vojaki rednih enot in člani odporiških skupin. Vsi so vključeni v francosko zvezo veterancev in preko nje v svetovno zvezo. Za to so prejeli legitimacije, s katerimi dobivajo prijeme in doklade, katere dodeljuje Državni urad za nekdanje bojevnike in vojne žrtve.

Osupljivo pa je določilo (člen L. 448 pravilnika o pokojninah), da veljajo prisilno mobilizirani padli na bojiščih ali umrli za ranami in poškodbami med vojno za "umrle za Francijo" (Mort pour la France). Kraljevina Belgija je takoj po vojni nekdanje mobilizirance prikrajšala tako, da jim je dajala pokojnine kakor civilnim žrtvam vojne. Po sporazumu z

Zvezno republiko Nemčijo l. 1962. je ta Belgiji izplačala 30 milij. DEM odškodnine v fond za izplačilo pokojnine žrtvam vojne. Belgijska vlada je l. 1974. sprejela na isti dan ločena zakona, s katerima je določila status odpornika proti nacizmu in status prisilno mobiliziranega. Prvi so začeli dobivati posebne odškodnine za vojni čas, drugim pa so z zakonom l. 1989. zagotovili prav takšne dodatke glede na čas prebit v državni delovni službi (RAD), vojski, ujetništvu in za čas prebolevanja posledic vojne, kar upoštevajo tudi francoski in luksemburški zakoni.

Luksemburg je povračilo za vojno škodo uzakonil že l. 1950. Prejemajo ga tudi tisti, ki so sodelovali v vojnih operacijah, "ne glede na državnost vojskojoče se strani". Z zakonom iz l. 1964. in 1974. je bilo določeno, da dobijo posebne denarne dodatke ne glede na čas službovanja med vojno, poleg deportirancev, internirancev in ujetnikov, tudi nekdanji luksemburški vojaki, pa tudi mobiliziranci v nemško vojsko. Še bolj se lahko čudimo, da je celo "ljudska" Republika Poljska že l. 1948. dopolnila zakon o invalidskem zavarovanju tako, da se je njegova veljavnost razširila še na vojake, ki so služili v nemški vojski 1939.-1946. če niso bili izločeni iz poljske narodne skupnosti kot njeni sovražniki.

Zadnji predpis iz tega področja so menda sprejeli Čehi l. 1988. Dopolnili so zakon o soc. zavarovanju z določilom, da se v delovno dobo za pokojninski čas šteje tudi služba v drugi vojski (ne samo v češkoslovaški ali zavezniški - torej tudi v nemški) in čas prebit v ujetništvu. Izvzeti so samo častniki in pripadniki formacij SS ali njim podobni. Pripomniti pa je treba, da tudi navedene zakonodaje izločujejo koloracioniste, v Franciji so to bili pripadniki "L.V.F." (Legija francoskih prostovoljcev), Divizija Karla Velikega, francoski fašisti, sodelavci nacistične policije in podobni.

V Strasbourg so še opravili obsežno raziskovalno delo, v katerem so obdelali probleme mobiliziranih v nemško vojsko.

Toliko v vednost vsem tistim, ki še vedno nasprotujejo sprejemu zakonov, s katerimi bi Slovenci prisilno mobilizirani v nemško vojsko, dobili moralno in materialno zadoščenje za vse, kar smo morali pretrpeti od l. 1942. do danes in v poduk, kako te zadeve rešujejo v zapadnih demokracijah in celo v nekdanjih socialističnih državah. Le pri nas, po zslugi nezakoni, še vedno nismo sposobni teh krivic pravično urediti. Za vse gornje trditve posedujejo društva slovenskih prisilnih mobilizirancev fotokopije dokumentov, s katerimi so imenovane države urejale to zakonodajo.

Peter Jereb

VAČE - VAČE!

Velik požar je pred 160 leti upepelil celoten trg Vače. Tudi cerkev je bila tako poškodovana, da so jo morali podreti. Na istem mestu so nato zgradili današnjo, ki letos praznuje 150 letnico, v dokaj ponošeni podobi.

Cerkev je preživela še en velik požar in močan potres pred cca 100 leti. Med II. svetovno vojno sta jo zadeli dve bombi, zato ni čudno da je dokaj razmajana in razpokana.

Vaški trg pred cerkvijo, ki mu to ime ne pristoji, ima še slabši videz kot cerkev. Bolj liči na prašno in luknjasto vaško cesto, sredi katere stoji obtolčen vodnjak, ki je bil nekoč ponos kraja, krona izgledu pa je podrtija hiše št. 29, katere južni požarni zid preti mimoidočim.

Konec tedna postane spodnji del trga parkirišče za kamione, traktorje in druga vozila. Ob mašah v cerkvi pa popolen kaos trg neprevozen.

Take so Vače v samem jedru in take jih vidijo obiskovalci, turisti in šolska mladina na izletih, če se za hip ustavijo na tem trgu. Veliko vozil pa pelje kar mimo, meneč, da tukaj ni kaj videti.

Kdo morda še vpraša: "So te ruševine posledica zadnje vojne?"

Pravilen odgovor bi bil: Niso posledica vojne, temveč posledica napačnih odločitev v bližnji preteklosti in posledica nemoči krajevne skupnosti, občine in sistema, ki je nemočen pred samovoljno posameznikom.

Oblasti se Vač in GEOSS-a spomnijo le, kadar je treba poudariti, da so tod živeli ljudje z razvito kulturo, imeli urejena naselja in v grobovih zapustili neprecenljivo dragotino VAŠKO SITULO.

Vače naj urejajo krajanje in občina, oblastniki pa pridejo le na shode, s polnimi usti predvolilnih obljub.

Bolj kot središču Slovenije, postajajo Vače podobne zanični hribovski vasi.

kazalo je že, da pojde tudi z Vaškimi trgov na bolje, ko je bila zgrajena večnamenska hiša pred cerkvijo. Na mestu kjer je stala poprej dotrajana hiša. Vendar je tudi ta večnamenska nova hiša pokvarila urbanistični izgled kraja.

Župan Mirko Kaplja je dal pobudo in zagon za izdelavo idejnega načrta za urbano ureditev Vač. Izvršni svet občine je s svojimi službami aktivno začel z realizacijo in poveril delo Ljubljanskemu urbanističnemu zavodu, kateri je prevzelo delo: Idejni načrt ureditve trga pred cerkvijo sv. Andreja in celotno ureditev Vač, tudi izdelal.

Z občinskim odlokom so bili načrti javno razgrnjeni na občini v Litiji in v krajevni skupnosti Vače. Pripombe na idejni načrt je dala le KS in župnijski urad.

Javna razprava 6. junija pa je spravila na dan celo paleto osebnih interesov in koristi predvsem v prometni ureditvi trga pred cerkvijo in na trg vodečih ulic.

Ob trgu živčiči krajanje, bi hoteli imeti lep trg, parkirišče, cesto in še svoje dvorišče na javnih površinah.

Pokojni arhitekt Mirko Mrva, ki je bil priznan strokovnjak za urbanistične zadeve in Vaški rojak ter dober poznavalec kraja in njegove zgodovine, si je močno prizadeval do konca svojega življenja, Vačam vsaj malo vrniti zgodovinski izgled, ki so ga stihijske gradnje precej načele. Njegovo delo so dokončali strokovnjaki LUZ-a z veliko mero občutka za zgodovino in sedanje potrebe kraja in širše slovenske javnosti.

Od sedanjih prebivalcev hiš ob trgu bi pričakovali nekoliko več razumevanja za napredek in lepšo podobo trga.

Zataknilo se je pri prevoznosti trga. Vaške ulice in tudi glavna cesta so resnično ozke. Naši predniki, ki so gradili Vače, so po njih vozili le z živinskimi vpregami. Današnji prebivalci pa bi po istih poteh in ulicah hoteli voziti z velikimi kamionskimi in traktorskimi vlačilci, pri tem pa ohraniti nedotaknjeno lastnino in izgled kraja.

Potrebni so kompromisi. Če hočemo imeti trg, na njem ne more biti parkirišč za tovorna vozila, niti za traktorje.

Pred dvema leti smo z muko odstranili s trga še zadnji avtomobilski odpad. Tudi tedaj s tožbami in grožnjami, če se Vačani spomnite toliko nazaj.

Prevoznost ulic bi se uredila z nekaj razumevanja lastnika ruševine hiše št. 29, da bi nov objekt umaknil nekoliko od ulice, kar bi bilo tudi v njegovo dobro.

Odstraniti bi bilo potrebno tudi parkirišče pred gostilno Situla, s tem posegom bi izboljšali prometno varnost za dovoz na magistralno cesto in dostop do skladišča trgovine.

Odnos krajanov krajevne skupnosti do urejanja Vač se zrcali tudi v udeležbi na javni razpravi in poteku razprave. Krajevno skupnost je predstavljalo deseterica krajanov. Od tega trije nasprotniki predlagane ureditve, ostali pa le opazovalci.

Na drugi strani deseterica strokovnjakov, ki so mirno skušali predstaviti predlagane rešitve in skušali v okvirih veljavnih pravil najti izhod, sprejemljiv za krajanje. Vendar jim je to le težko uspevalo, saj jim trije grlati krajanje niso dali povedati in obrazložiti razlogov za tak in ne drugačen izhod.

Leteli so očitki, na neobveščeno, čeprav je bila javna razgrnitev objavljena na plakatih in v Glasilu občanov. Javna razprava pa na oglasni deski teden dni. Poleg tega smo vabili po telefonu še najmanj 20 krajanov.

Očitki so leteli tudi na neprilno uro. Razprava je trajala od 18. do 21. ure.

Končno je le sprejeta neka rešitev in razprava zaključena z besedami predstavnika občine, da je vodil že veliko sličnih razprav, vendar še nobene na tako neprilno ravni.

Zamislimo se, VAČANI!

Tajnik KS Vače:
Jože Juvan dipl.oec.

JAVNI PROTEST

Zakaj Šmartno pri Litiji ni v turističnem zemljevidu Slovenije?

Pred kratkim je Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, turizem in gostinstvo Ljubljana izdalo turistični zemljevid Slovenije v angleškem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku v nakladi 200.000 izvodov. V zemljevidu boste zaman iskali nekatere turistično ali kulturno zgodovinsko zanimive kraje kot so: Šmartno pri Litiji, Gabrovka, Velika Štanga, Dole, Vintarjevec, Vel. Kostreznica, Polšnik in drugi. Kdo in zakaj te kraje litijske občine ni uvrstil v turistični zemljevid je vprašanje, ki bi ga moral pristojni urad občinske skupščine zastaviti Ministrstvu za gospodarske dejavnosti in izraziti nad tako ignorantskim početjem javni protest. Zemljevid je bil financiran tudi iz žepov litijskih davkoplačevalcev, zato imajo vso pravico, da so po v naprej določenih kriterijih enakopravno vključeni v tovrstne promocije svojih krajev.

Kako naj poslovneži in obrtniki svojim poslovnim prijateljem v tujini obrazložijo zakaj denimo Šmartno pri Litiji ali Gabrovka nista v turističnem zemljevidu. Kako naj privablja jo goste za kmečki turizem, izletništvo, lov itd.

Ministrstvo se bo najbrž poizkušalo izgovarjati na kartografsko organizacijo, toda kriteriji so morali biti izdelani pred naročilom zasnove zemljevida. Kriterije pa postavlja naročnik! Ministrstvo za gospodarske dejavnosti bi vsekakor moralo navedenim krajem povrniti škodo. Kako? To pa je stvar dogovora.

Magda Breznikar
Šmartno pri Litiji, Ustje 6

NEKAJ POGLEDON NA DELOVANJE ŠPORTNE ZVEZE OBČINE LITJA

Sprva nisem nameraval odgovorjati na javno pismo Mirka Plaznika, ki je bilo objavljeno v aprilski številki Glasila občanov, na podlagi kasnejšega razvoja dogodkov pa se kot član upravnega odbora Športne zveze občine Litija (UO ŠZ) čutim odgovornega, da nekatere stvari vendarle pojasnim in dodam. Za svoja pojasnila sem se odločil, ko sem zvedel, da je Igorij Parkel (predsednik ŠZ Litija) na javno pismo, ki je bilo

naslovljeno in med drugim tudi poslano na Športno zvezo občine Litija (SZ), piscu poslal osebno (!?) pismo in med drugim zapisal, "da oba odbora: za Tekmovalni šport, ki ga vodi Godec Marko in za Množično rekreativni šport, ki ga vodi Bregar Rudi slabo delujeta in se na lastno pobudo niti ne sestajata." (citirano iz njegovega pisma). Obenem je v zadnji številki GO pisal o stvareh, ki jih lahko pozna le kot predsednik SZ, čeprav poudarja, da pismo piše kot državljan. To pa je postalo že ustaljena metoda njegovega manipuliranja.

Po (?) seji upravnega odbora SZ Litija (v nadaljevanju UO SZ), ki je bila v torek, 23. maja 1994, sem dokončno ugotovil, da imamo v SZ predsednika, ki ne upošteva in ne dovoljuje korektno uporabe določil aktov ter podcenjuje in diskvalificira nekatere funkcionarje SZ. Prepričan sem bil, da bomo vse nastale probleme in domnevne kršitve Pravil rešili znotraj UO SZ, vendar s predsednikom, ki nekaterih razprav sploh noče slišati in jih ignorira ter preprečuje javnost dela, ne moremo razčističevati stvari.

Ob tem kot član UO SZ poudarjam, da se je I. Parkel namesto, da bi sklical vsaj sejo UO SZ, na kateri bi našli odgovore na javno pismo M. Plaznika, odločil za osebno pismo, v katerem s podobno vsebino kot v pismu GO, vendar bolj podcenjevalno, nesramno in ignorantsko odgovarja piscu javnega pisma in v njem grozi celo s tožbo! Ob tem se resno sprašujem, ali ima I. Parkel nekatere funkcionarje SZ za bedake in norce, ali misli, da bo "pospravil" vse, ki se mu upajo kdaj ugovarjati,....! In pri tem uporablja najbolj pokvarjene metode in oblike dela (ignoriranje, osebna pisma, kršenje pravil Športne zveze, celo ustave!!!). In svoje trditve moram tudi utemeljiti.

Navajam moje opozorilo I. Parkelu v zvezi z letošnjo sejo skupščine SZ, ko se je sprejel finančni načrt, da se nikakor ne morem strinjati, da ni omogočil pregleda predloga in razprav po društvihih in klubih (da ne govorim, da niti člani UO SZ o predlogu finančnega načrta nismo bili seznanjeni!) določeno čas pred sejo skupščine kot to določajo pravila. Tako pa so vsi njegov predlog prvič videli na sami seji skupščine. Ne spuščam se v konkretno razdelitev posameznim članom SZ, govorim o metodah dela I. Parkela kot predsednika SZ! Zato naj nihče nikar ne misli, da sem kateremukoli klubu ali društvu nevoščljiv denarja. Nasprotno!

Drugi primer! Na seji občinske skupščine sem trdil, da SZ ni dala soglasja k imenu športne dvorane v Litiji. Na isti seji sem s strani predstavnika KSP Litija dobil odgovor, da na KSP obstoja pisni dokument o soglasju z žigom in podpisom. V čigavem imenu je I. Parkel dal to

BRALCEV

soglasje? UO ŠZ o tem ni sklenil ničesar in tega v zapisniku ne more biti, razen če je ponarejen. In tega zapisnika kljub zahtevi I. Parkel doslej še ni pokazal!

In zdaj še o njegovi trditvi o slabem delovanju mene in M. Godca. Tudi I. Parkel se bo verjetno strinjal, da sva bila spočetka precej aktivna, še posebej M. Godce. Žal pa vse doslej nikoli nisva bila upravičena do podrobnih informacij, gradiv, sprejemal je odločitve brez najine vednosti, ... Zaradi načina vodenja ŠZ pa je elan popustil in verjetno nihče ne bi mogel z veseljem delati, če kot član UO ŠZ za marsikatero informacijo sploh ne veš oziroma po mnenju I. Parkela sploh nisi upravičen do njih. In kje potem iskati vzrok, da eden izmed članov UO zadnji dve leti ni prejemal vabil?

In če se vrnem k prejšnjemu seji UO ŠZ. Besedilo na listu papirja (zapisnik se je bil članom poslan presenetljivo hitro), ki smo ga prejeli spominja na zapisnik le uvodoma, kasneje (če bi si odmislili glavo in navedbo prisotnosti) pa je vsebina besedila podobna zelo pristransko napisanemu poročilu pristranskega novinarja, ne pa uraden zapisnik nekega organa. Vem, da "zapisnik" UO ŠZ še ni bil verificiran, vendar na podlagi izkušenj ocenjujem, da bo takšen tudi ostal.

Takoj pa moram poudariti, da imamo neverjetno sposobnega sekretarja ŠZ, da zapisnik seje sestavi brez zabeležk na seji. Neverjeten spomin, kajne!? Morda v opravičilo takšnemu zapisniku prav dejstvo, da ga. Meri Rotar na seji v rokah ni imela svinčnika (celotno sejo nisem opazil, da bi karkoli zapisala) in je zapisnik rezultat pisanja po spominu!?

Na omenjeni seji je I. Parkel vztrajal na zaprti seji, češ da javnosti dela nimamo opredeljene v svojih aktih in čeprav sem ga opozoril na 39. člen Pravil, je ignoriral zahtevo po javni seji in zaključil, da predstavnik ATV Signala sam odloči o prisotnosti. Kdo je I. Parkel, da ne dovoli prisotnosti novinarjev?

In zdaj k vsebini "zapisnika" kot primera manipuliranja. V začetku je navedeno, da sem UO ŠZ očital nelegitimnost. Izraza očitanje nisem uporabil na seji! Sem pa opozarjal vse prisotne, še posebej pa predsednika, da ga. Španova ni članica UO ŠZ, ker jo Skupščina ŠZ nikoli ni izvolila in nasprotoval ugotovitvi I. Parkela, da je UO ŠZ sklepčen. In ker je moja opozorila I. Parkel ignoriral (Pravila sem pokazal tudi ga. Španovi) in s tem več kot očitno kršil osnovna določila Sklepa o preimenovanju ZTKO Litija v Športno zvezo občine Litija in Pravila o organiziranju Športne zveze občine Litija (v nadaljevanju Pravila), sem kot član UO ŠZ o teh dejstvih najprej obvestil vse člane UO ŠZ. Obe-

nem izjavljam, da so vsi morebitni (v zapisniku ni nobenega sklepa) sklepi nelegitimni in ne prevzemam nikakršne odgovornosti za njihovo izvajanje in zahtevam ustavitve izvajanja vseh tako sprejetih sklepov.

Trdim, da UO ŠZ ni legitimen v svoji celotni sestavi. Člani smo Igorij Parkel, Meri Rotar, Marko Godce, Rudi Bregar, Janez Kobal in Jani Peterlin. Nas je izvolila skupščina, I. Parkel pa po le njemu znani logiki sprejemal je odločitve brez najine vednosti, ... Zaradi načina vodenja ŠZ pa je elan popustil in verjetno nihče ne bi mogel z veseljem delati, če kot član UO ŠZ za marsikatero informacijo sploh ne veš oziroma po mnenju I. Parkela sploh nisi upravičen do njih. In kje potem iskati vzrok, da eden izmed članov UO zadnji dve leti ni prejemal vabil?

In če se vrnem k prejšnjemu seji UO ŠZ. Besedilo na listu papirja (zapisnik se je bil članom poslan presenetljivo hitro), ki smo ga prejeli spominja na zapisnik le uvodoma, kasneje (če bi si odmislili glavo in navedbo prisotnosti) pa je vsebina besedila podobna zelo pristransko napisanemu poročilu pristranskega novinarja, ne pa uraden zapisnik nekega organa. Vem, da "zapisnik" UO ŠZ še ni bil verificiran, vendar na podlagi izkušenj ocenjujem, da bo takšen tudi ostal.

Takoj pa moram poudariti, da imamo neverjetno sposobnega sekretarja ŠZ, da zapisnik seje sestavi brez zabeležk na seji. Neverjeten spomin, kajne!? Morda v opravičilo takšnemu zapisniku prav dejstvo, da ga. Meri Rotar na seji v rokah ni imela svinčnika (celotno sejo nisem opazil, da bi karkoli zapisala) in je zapisnik rezultat pisanja po spominu!?

Na omenjeni seji je I. Parkel vztrajal na zaprti seji, češ da javnosti dela nimamo opredeljene v svojih aktih in čeprav sem ga opozoril na 39. člen Pravil, je ignoriral zahtevo po javni seji in zaključil, da predstavnik ATV Signala sam odloči o prisotnosti. Kdo je I. Parkel, da ne dovoli prisotnosti novinarjev?

mi je celo sejo vehementno odgovarjal, da on tega ni dolžan (soglasje ŠZ o imenovanju litijske športne dvorane, ...). Ne dovolim pa, da ga. Rotarjeva v zapisnik napiše laž, da sem zahteval zapisnik Odbora ŠSD, ker me sploh ne zanima in sploh ni moja stvar, kaj so se oni dogovorili. Vsebina dela in sklepi so pač njihova stvar. Vem le, da Skupščina in UO ŠZ o njihovem predlogu nista bila seznanjena ali pa je to delo opravil I. Parkel v vlogi UO in Skupščine ŠZ, saj je na seji večkrat dejal, da ni dolžan obveščati članov o svojem delu.

Prav tako je zapis v zapisniku "... zahteval... nov izredni sklic Skupščine ŠZ Litija, glede drugačne razdelitve finančnih sredstev članicam ŠZ..." izmišljotina. Ga. Rotarjeva ponovno zapiše ne vem čigavo izjavo. Na seji je namreč nisem slišal. jaz osebno pa sem zahteval izredni sklic seje Skupščine ŠZ na kateri bi obravnavali razmere v ŠZ Litija in postopke predsednika ŠZ, še posebej pa sem poudaril, da me sploh ne briga kdo in koliko je dobil denarja. Še vedno pa trdim, da je bilo delegatom skupščine onemogočeno normalno sodelovanje v razpravi, če so razdelilnik denarja dobili na sami seji. Akti pa jasno zahtevajo, da potrebna vabila in gradiva člani ŠZ dobijo najmanj 15 dni pred sejo, razen izjem seveda. Tudi člani UO ŠZ največkrat za sejo ne vidimo nobenega gradiva.

Bistvo moje argumentacije za manjšo aktivnost je le delno v službeni preobremenjenosti, saj sem jasno poudaril, da bi našel čas, če bi bilo v okviru vodstva ŠZ več demokratičnosti in manj podcenjevanja s strani I. Parkela. I. Parkel je na seji nekajkrat dejal, da že eno leto nisem ničesar naredil, vendar sem ga skušal spomniti na akcijo izbire športnika občine v spomladanskem času leta 1993 preko Glasila občanov, akcijo v decembru (priprava pravil, ...). In kaj sem imel od tega. Le stroške, namesto da bi mi nekdo pokrival vsaj stroške. Le kam gre potem 15% proračuna Športne zveze, ki je namenjen delovanju ŠZ?

Na seji so bile s strani I. Parkela nekajkrat izrečene grožnje s sodiščem zaradi javnega izražanja. Kdo je Igor Parkel, da hoče imeti prvo in zadnjo besedo?! In nenazadnje. Kar nekajkrat mi je I. Parkel dejal, naj se pritožim, če se ne strinjam z njegovimi postopki. Ni mi znal povedati komu in če tako dobro pozna akte Športne zveze, bi si lahko prebral 43. člen Pravil, ki določa, da je za razlago Pravil pristojen UO ŠZ. Tega pa I. Parkel ne dovoli.

Ne morem tudi mimo dejstva, da se predsednik skriva pod svojim osebnim imenom, da uveljavlja prakso osebnih pisem v katerih piše o stvareh, ki jih lahko ve le kot predsednik ŠZ, da v osebnih pisemih ocenjuje delo posameznih članov UO

ŠZ (M. Godca in mene), da v osebnih pisemih grozi s tožbami državljanom, ... Da je na seji UO ŠZ 23. maja izjavil, da Marko Godce ne bo več dolgo član UO ŠZ, v zapisniku ni zapisanega dogovora, da M. Godce skliče sejo svojega odbora.

In v zvezi z M. Godcem. Po izjavi I. Parkela, da M. Godce ne bo več dolgo član UO ŠZ, sem od njega zahteval takojšnje pojasnilo. I. Parkel je dejal, da je M. Godce v ŠD Jevnica v suspenzu in da ne bo več dolgo član UO ŠZ Litija in da se me to ne tiče!! Ali svoje peruti že razpreda po celi občini?

Do danes nisem dobil nobenega odgovora. In v teh zahtevah imam vsa pooblastila nekaterih funkcionarjev ŠZ Litija. Menda naj bi v kratkem nastalo situacijo obravnaval nadzorni odbor ter ponovno temeljito pregledal finančno poslovanje ŠZ. Če jo bo dobil na vpogled, seveda. Ob zadnji seji odbora tega ni bilo.

Litija, 8. junij 1994
po pooblastilo
Rudi BREGAR
član UO ŠZ Litija

VPRAŠANJA IN ZAHTEVE OBČANOV NA ZBORIH OBČANOV

V Krajevni skupnosti Litija levi breg, so od 8.3.94 do 11.3.94 potekali zbori občanov, na katerih so ljudje razpravljali o referendumskem območju bodoče občine Litija. Na vseh zborih so soglasno sprejeli sklep o enotnem referendumskem območju nove bodoče občine Litija, ki bo obsegal območje krajevnih skupnosti Litija levi breg, desni breg, Sava, Hotič, Vače ter naselja Mošenik, Breg pri Litiji ter Tenetiše. Na zborih občanov so bila postavljena tudi vprašanja in zahteve, ki so bile posredovane skupščini občine Litija. Ker pa do danes na ta vprašanja ni odgovorov, postavljamo ta vprašanja v "Glasilu občanov".

1. Postavljena je bila zahteva, da se proračun občine Litija za leto 1994 uskladi s prihodki. Novih posojil in zadolževanja naj sedanja občina ne prevzema do formiranja novih občin.

2. Koliko denarja je bilo pridobljenega iz sredstev za odpravljanje posledic poplav:

- koliko teh sredstev se je namenilo za odpravo posledic Trga na stavbah

- za most v Renkah

- ali je bil most v Renkah varovan

3. Kako bo urejen status v zemljišči katera imajo uporabniki v uporabi za 90 let (so samo uporabniki ali bodo lahko postali pravni lastniki te zemlje).

4. Kdaj bo obnovljena cesta Litija - Ribče. Ugotovitev vseh občanov je, da je cesta v tako slabem stanju na nekaterih odsekih, ki že resno ogrožajo varnost v cestnem prometu.

5. Koliko se je v občini Litija prodalo družbenih stanovanj, koliko se je zbralo tega denarja in zakaj so bila uporabljena ta sredstva.

6. Kdo je lastnik dvorane na Trgu na stavbah. Pripombe občanov so, da je dvorana slabo vzdrževana, vidna so tudi zamakanja, kar je posledica puščanja strehe.

7. Postavljeno je bilo vprašanje delovanja policije. Mnenja občanov so, da že sedaj ni videti policistov, v novo nastali občini pa bo še slabše. V mestu Litija vlada pravi prometni nered zaradi pomanjkljive prometne signalizacije in neukrepanja policije, ker le-ta nima pravne podlage. (Kakšne ukrepe bodo pristojni v občini povzeli za ureditev teh razmer v mestu Litija).

Na vsa zastavljena vprašanja in vprašanja, ki se nanašajo na novo lokalno samoupravo občani in občanke Krajevne skupnosti Litija levi breg pričakujejo odgovore pristojnih služb oziroma funkcionarjev v SO Litija.

Predsednik sveta KS
Ciril Golouh

OSTER PROTEST PROTI POZIDAVI GRAŠKE DOBRAVE

Na območnem občnem zboru SLS Litija je bil izrečen oster protest proti pozidavi najbolj kmetijskih zemljišč v Litiji na Graški Dobravi.

Pravilno gledajo in sklepajo ti ljudje bi rekel človek, toda po toči je prepozno zvoniti, tudi v primeru če jo sam povzročiš ali pravočasno ne preprečiš. Vsi vemo, da je kmetijsko zemljišče v Krajevni skupnosti Litija levi breg omejeno, zadnja še nepozidana zemljišča so na Graški Dobravi in Zgornjem Logu. Še to pozidamo, pa bomo zapustili lepo zapuščino našim zanamcem. Vendar nas sprejeti odlok o zazidalnem načrtu pelje prav v to. Trenutno se na najlepši njivi zida že ena hiša, za drugo je pripravljen material, v odloku pa je še cela vrsta parcelnih števil (površine so same njive), ki so predvidene za pozidavo.

Žal je odlok o zazidalnem načrtu vzniknil v Oddelku za urejanje prostora v Skupščini občine Litija. Šel je skozi celo proceduro preden ste o sprejetju glasovali prav vi poslanci, nevedoč, kaj v odloku pomenijo te številke. Danes veste ali neveste, kaj ste storili vik in krik in spet je vse tiho, tisti, ki pa so to pripravili, pa si po tistem mislijo pa je spet enkrat uspelo, tako kot z mostom v Renkah.

Če se bo tako nadaljevalo naprej bo krajevna skupnost Litija levi breg ostala brez kmetijskih zemljišč, zato predlagamo, da poslanci sprejmejo pobudo KS Levi breg in zahtevajo spremembo odloka o zazidalnem načrtu z zahtevo, da se iz tega odloka izvzamejo vse kmetijske površine.

Spoštovani gospodje ponosni ste na štrajk, ki ste ga uspešno organizirali. Pravico do tega vam nihče ne oporeka, toda pomislite, da niste sami. Delavec je štrajkal v svojih proizvodnih prostorih, vi pa ste zapirali ceste, mejne prehode in s tem ovirali ali celo ogrožali varnost prometa ter ovirali delavce, ki so odhajali v službo. Napravili ste tudi škodo, ki jo ne boste nikdar povrnili, to bo nosil delavec. V zapori v Litiji so sodelovali tudi upokojenci, ki so si pokojnino zaslužili v podjetju, danes pa bi bili ti radi na strani kmeta, drugič spet pri upokojencih - odločiti se bo treba na kateri strani.

Delili ste brezplačno jabolka, mleko, vendar se morate zavedati, da je bilo to ponižujoče za delavca, kajti delavcem pa po drugi strani zaračunavate (mleko) nekaj tolarjev cenejše kot v trgovini in še po njega pride domov ter ga vsakega prvega redno plača in ni treba čakati po en mesec za plačilo kot za tistega ko ga oddaste v mlekarno.

Čeprav je bil moto štrajka izboljšanje pogojev gospodarjenja, je šlo v bistvu za dvig cen mleka, mesa, pšenice in drugih kmetijskih pridelkov. Uspeli ste in vse to bo plačal "gospod" delavec in tudi tisti kmet, ki pridelava doma le toliko, da se preživi, delo pa združuje v tovarni.

V poslanskih klopek so vaši poslanci uspeli z uvedbo dajatev na uvoz kmetijskih pridelkov, trošarino na prodajo alkoholnih pijač (vino, pivo, žgane pijače) v kletah pa je še na milijone litrov vina, ki si ga slovenski delavec in upokojenec ob tako majhni plači oziroma pokojnini ne more privoščiti. Hvala vam za takšno zavze-manje, ki vsakodnevno tepe ubožanega delavca po žepu. K vsemu temu se sprašujem, ali ste kdaj pomislili, da bi zmanjšali proizvodne stroške in znižali ceno svojega proizvoda (zglejajte se po tujini - ni pred vsako kmetijo cel strojni park, tako kot pri nas)

- da bi država znižala prometni davek za gorivo, reprodukcijski material

- koliko prispevate vsako leto v solidarnostni sklad, v katerega so po zakonu vključeni vsi delavci, upokojenci in drugi,

- ali ste se kdaj vprašali odkod denar za subvencije, regrese in druga sredstva, ki so namenjena za pospeševanje kmetijstva.

Še in še bi se dalo naštevati, toda zaključek je vedno isti, "gospod delavec", ki je v naši demokratični družbi najmanj cenjen, on bo moral plačati vse grehe, zavožene investicije, nedonosno proizvodnjo, javni dolg, ki se veča v nedogled, ceno hrane, ki mu jo diktira kmetički in posredniški lobij.

Ciril Golouh

Kultura

KULTURNI UTRINKI

ORGELSKI KONCERT

V okviru glasbenih večerov na gradu Bogenšperk je v maju nastopil 18-letni organist Marko Motnik s Prevalj. Izvajal je le dela tujih skladateljev, pridružila pa se mu je tudi oboistka Katja Oserban.

PROMENADNI KONCERTI

Litijska godba slavi letos 95-letnico, osrednja prireditev pa bo jeseni. Sredi maja je začela s promenadnimi koncerti pred športno dvorano, potekajo pa ob četrtkih.

PESEM USNJARJEV SLOVENIJE

Letošnje srečanje zborov usnjarsko-predelovalne industrije Slovenije, na katerem že več let sodeluje tudi šmarski Zvon, je bilo v začetku junija v Mirnu pri Gorici, kjer je prepevalo devet zborov. Čez leto dni bodo gostitelji teh zborov Šmarčani.

DVA KLAVIRSKA RECITALA

V začetku junija sta bila v šmarski dvorani dva klavirska recitala. Prvega je imela študentka I. letnika Akademije za glasbo Veronika Hauptman iz Litije, drugega pa Šmarčanka Urška Mohar, ki obiskuje II. letnik omenjene ustanove. Obema je mentor prof. Hinko Haas.

DVE PRIREDITVI GLASBENE ŠOLE

Pred zaključkom šolskega leta je litijska glasbena šola pripravila v dvorani na Stavbah dve prireditvi. Na prvi, večeru plesa in baleta, so nastopali domačini pod vodstvom Žužane Bartha, kot gostje pa plesna skuina iz Ribnice in cerkveni otroški pevski zbor iz Ljubljane, na zaključnem koncertu pa so se predstavili učenci vseh oddelkov glasbene šole pod vodstvom svojih pedagogov.

POMLADNI KONCERT NA BOGENŠPERKU

Pevsko društvo "Zvon" organizira v juniju vsakoletni pomladni koncert na Bogenšperku, kamor povabi tudi gosta. Letos je bil to komorni zbor Pentakord iz Podgrada pri Zalogu. Zaradi vremenskih razmer je potekal koncert na dveh prizoriščih; prvi del na grajskem dvorišču, drugi del pa v poročni dvorani. Nastopajoči so s pestrim sporedom navdušili nad 150 ljubiteljev zborovskega petja.

VALVASORJEVO PRIZNANJE

Med letošnjimi prejemniki Valvasorjevih priznanj, ki so jih podelili 1. junija v Ljubljani, je tudi kustodinja zgodovinarke Nataša Kolar iz Šmartna, zaposlena pa je v Pokrajinskem muzeju na Ptuju. S kolegico Mojco Gojkovič sta pripravili razstavo ob stoletnici njihove ustanove, njun projekt pa je sad večletnega raziskovalnega dela v slovenskih in avstrijskih muzejih.

DEKLIŠČINA V ŠMARTNEM

Teden dni pred kmečko ohceto v Kandršah je gostilna Maček organizirala deklisčino v šmarskem kulturnem domu. Na njej so sodelovali: kvartet Šmartin, oktet Valvasor in folklorna skupina Javorje, za zabavo pa je skrbel duo Vedrina. Škoda, da zanimiv ljudski običaj ni privabil več obiskovalcev.

OBLETNICA ŠOLE

Letos mineva 20 let, kar so zgradili v Štangarskih Poljanah novo šolsko poslopje. Tega dogodka so se spomnili ob letošnjem krajevnem prazniku. V kulturnem programu so sodelovali učenci domače podružnične šole pod vodstvom učiteljic Andreje Kastelic in Alenke Kralj.

MINI REVIJA NA BOGENŠPERKU

Moški pevski zbor Lipa iz Litije je teden dni pred srečanjem slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, kjer so sodelovali, skoraj vsi odrasli zbori iz naše občine, organiziral na gradu Bogenšperk koncert štirih zborov. Nastopili so: moški zbor s Polšnika, ženski zbor iz Gabrovke, Lipa in mešani zbor Slavček iz Trbovelj.

SREČANJE S SVOJCI

Drugo junijsko nedeljo je bilo v domu Tisje v Črnem Potoku tradicionalno srečanje članov domske skupnosti s svojci. Zaradi dežja je osrednja prireditev potekala v jedilnici. V kulturnem programu sta sodelovala plesna skupina ŽU ŽU iz Litije in deklisčki pevski zbor iz Šmartna.

B.Ž.

SREČANJE PREDSTAVNIKOV OBČINSKIH ZVEZ KULTURNIH ORGANIZACIJ

Drugi konec tedna v juniju so se na Izlakah zbrali predsedniki, tajniki in strokovni sodelavci občinskih ZKO iz vse Slovenije na njihovem vsakoletnem srečanju, ki ima dva pomena: je delovno srečanje, obenem pa, ker je vsako leto drugje, spoznavanje dejavnosti v različnih okoljih. Organizatorki letošnjega srečanja sta bili občinski Zvezi Zagorja in Litije.

Obpravnavali so zelo zanimive teme, ki so pomembne za razvoj in življenje ljubiteljske kulture. Minister za kulturo g. Sergej Pelhan in strokovna sodelavka ministrstva ga. Vesna Čopič, sta govorila o novem krovnem zakonu o kulturi, ki je pripravljen za drugo branje v parlamentu. Le-ta naj bi ob demokratizaciji kulture zavezal državo in občine, da bi boljše skrbele tudi za ljubiteljsko kulturo, ki bi bila sestavni del nacionalnega kulturnega programa.

Mag. Stane Vlaj je govoril o novi lokalni samoupravi in kulturi znotraj nje, ga. Andreja Težak iz Uprave za upravno pravne zadeve pa o novem zakonu o društvih.

Zaključno temo je imel dr. Janko Malle s Koroške, njen naslov pa je bil Kaj sploh hočejo Slovenci v zamejstvu. V svojem uvodu je razložil zgodovinska dejstva Slovencev na Koroškem, zakaj sploh je pomembno ohraniti narodno zavest, kako bi po njihovem videnju lahko pomagala matična država in kakšne težave imajo.

Po zaključku delovnega srečanja pa sta se ZKO-jevcem predstavili še obe občini s pozdravi županov in krajšim kulturnim programom, ogledom Medijskega gradu, Vač in Sp. Slivne z geometričnim središčem Slovenije.

R.M.

PESEM JE SONCE

"Sem Ribnčan urban, po celem svetu znan...", je pesem, ki jo je okoli sveta ponesel Tone Kozlevčar, zgodbo njegovega življenja pa je zapisal pisatelj Ivan Sivec. Osemdesetletni Tone in pisatelj Ivan sta skupaj s svojimi prijatelji mezzosoprnistko Jožico Kališnik, citrarjem Mihom Domžanom in Oktetom Valvasor knjižno novost predstavila 3. junija na gradu Bogenšperk.

3. ŠTEVILKA BESEDNIH SENC

Ustvarjalci literarne revije Besedne sence, ki je prvokrat izšla lani

decembra, so z izdajo 3. številke pohiteli, saj je prejšnja izšla šele pred dvema mesecema. Predstavili so jo v petek, 24. junija na gradu Bogenšperk in prireditve združili z zadnjo glasbeno prireditvijo iz cikla Slava Valvasorja Kranjskega, ki so na gradu potekale v sezoni 1993/94.

Vsebina 3. številke je raznovrstna, kakor so raznovrstni njeni ustvarjalci ali kakor je zapisal uvodničar Marko: "Nudimo vam svoja življenja, svoja čustva, svoje stiske, svojo srečo... Vse, kar s to številko kupite, je naravno. Zakaj bi gledali televizijo, če lahko berete Besedne sence!"

Dvanajst avtorjev je zapolnilo to številko: Marko Djukič, Dejan Grigillo, Leonida Hauptman, Anka Kolenc, Joža Konjar, Saša Kuder, Mirjam Pušnik, Barbara Renčof, Karmin Verdonik, Irena Zupanič, Nenad Zupanič in Rezka Železnik. Likovno opremo je prispevala Irena Zupanič. Na predstaviti so dela avtorjev brali Sanda Cimperman, Marko Djukič, Mojca Kolenc, Rosana Maček in Mirjam Pušnik.

Joža Konjar

PRVA PRIREDITEV V PRENOVLJENI KAPELI

Šmartno ima poleg mogočne župnijske cerkve tudi večjo kapelo na Pungrtu, ki pa je do lani propadala in samevala. Po njeni temeljiti obnovitvi so se Šmarčani odločili, da bodo v poletnih mesecih organizirali v njej komorne prireditve. Prva je bila drugo soboto v juniju in je privabila nad 70 obiskovalcev. Prvič se je v domačem kraju predstavil s celovečernim koncertom kvartet Šmartin, ki ga vodi Jože Vidic, prepeval pa je skladbe domačih in tujih avtorjev. Za umetniško besedo je poskrbela Marinka Pivk, akademski slikar Jože Meglič pa je pripravil zanimivo razstavo Cerkev kot slikarski motiv.

B.Ž.

(Foto: M. Hostnik)

BRALNA ZNAČKA

Bralna značka ali po novem bralno priznanje, ki ga prejmejo naši osnovnošolci za prebrane knjige, je že leta ustaljena oblika knjižne vzgoje najmlajših in je prešla že v drugo generacijo oziroma od staršev na njihove otroke. V šolskem letu 1993/94 so se za branje najbolj množično odločili učenci nižje stopnje osnovnih šol in ga tudi uspešno končali. V višjih razredih tekmovanje za učence očitno ni več tako zanimivo. Čeprav še veliko berejo, le poročanje bralcem ne gre preveč od rok.

Učenci - tekmovalci so za uspešno prebrane knjige dobili značke ali nalepke, 7. junija pa so si ogledali še film Willy v litijski kinodvorani.

Joža Konjar

KINO PONOVRNO V LITJI

Po treh letih in pol je bila v začetku junija v litijski dvorani kinopredstava, ki jo je knjižnica sprva namenila le bralnim značkarjem, kasneje pa je bila organizirana še popoldanska predstava.

Ta filmska predstava in ponovno zanimanje za kino v Litiji, sta vzpodbudili Zvezo kulturnih organizacij Litija, da je začela s predvajanjem filmov, vendar le poskusno za tri mesece.

Za vse, ki se sprašujejo, zakaj le poskusno, je odgovor zelo kratek: zaradi denarja. Kino dejavnost je namreč pred tremi leti in pol prenehala delovati ravno zaradi tega, ker je bilo premalo obiskovalcev, ustanovitelj pa ni več pokrival primanjkljaja te dejavnosti, ki jo je opravljal! Zavod za izobraževanje in kulturo Litija. V času, ko je kino prenehal z delom, so tudi kot gobe po dežju rasle piratske videoteke, ki so gledalce zalagale z ukradenimi kopijami novih filmov, v kinu pa so predvajali le starejše posnetke, pa ne po krivdi izvajalcev dejavnosti. V Litiji še vedno delujeta videoteki, ki legalno ali pa pod pultom izposojata ukradene kopije filmov, vendar bodo morale pristojne službe nekoč tudi tu ukrepati.

Stroški delovanja kina se bodo morali v poskusnem delovanju pokriti z vstopnino in iz sredstev morebitnih sponzorjev. V občinskem proračunu za to dejavnost v letu 1994 ni predvidenih nobenih sredstev. Novim izvajalcem pa občina brezplačno daje dvorano z željo, da se ostali stroški pokrijejo iz vstopnine in da dvorana na Stavbah spet zaživi. Zavod za izobraževanje in kulturo pa izvajalcem nudi kinoaparature, ki so njegova last. Aparature imajo že častljivo starost, upajmo pa, da bodo še nekaj časa delovale. Tudi dvorana na Stavbah že več let ni doživela, tako kot drugi prostori za kulturo v Litiji, nobenega investicijskega vzdrževanja, zato streha spušča, stoli niso najbolj primerni za daljše posedanje, balkon pa bo zaprt, prav tako zaradi neprimernih stolov.

V času poskusnega delovanja bo predvajan en film na teden in sicer ob sobotah in nedeljah po ena predstava. Narejena bo tudi anketa o zvrsteh, ki zanimajo gledalce. V začetku bodo predvajani filmi, ki so pri distributerjih še na voljo, saj imajo kino podjetja že sklenjene pogodbe za to trimesečje, Litija pa sedaj šele začenja, zato je na repu sklenjenih pogodb. Če bo kino v Litiji delovalo tudi po poskusnem času, bodo tudi filmske novice prihajale na naše platno kmalu po predvajanju v Ljubljani in večjih mestih. Če bo zanimanje, bodo organizirane še mladinske predstave in filmsko gledališče.

Prva predstava je že za nami. Z njo smo počastili tudi Dan državnosti, saj je bila na sporedu v soboto, 25. junija ob 19. uri.

Kaj zapisati na koncu? Kino bo med počitnicami popestrilo sobotne in nedeljske večere. Obiščite ga, povejte svoje želje in predloge, radi vam bomo prisluhnili.

Joža Konjar

POČITNIŠKI FILMSKI PROGRAM:

julij:

2. in 3.:	Mr. Doubtfire (Očka v krilu)
9. in 10.:	Aljaska in plamenih
16. in 17.:	Na ognjeni črti
23. in 24.:	Uničevalec
30. in 31.:	Beethoven 2.

avgust:

6. in 7.:	Živi
13. in 14.:	Dave
20. in 21.:	Gola pištola 33.1/3
27. in 28.:	Usodni val

september:

3. in 4.:	Moja punca 2.
-----------	---------------

SREČANJE MLADIH PEVCEV

V naravi ni najti nič lepšega in popolnejšega od glasbe. Ona usmerja človeka v globino njegove duše.

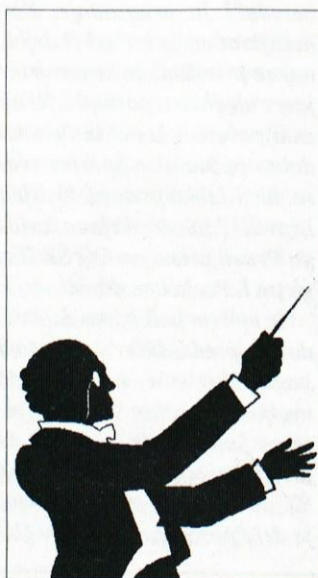
Tako je zapisal Marij Kogoj, naš priznani glasbenik in tako smo začutili mi vsi, ki smo se zadnje petkovo popoldne v maju zbrali na srečanju mladih pevcev občine Litija, v jedilnici OŠ Gradec.

Prisluhnili smo 350-tim mladim pevcem, ki pridno vadijo v osmih otroških, mlajšem mladinskem in treh mladinskih zborih, širom naše občine. Prepevali so ljudske in umetne pesmi, ter pesmi zabavnega žanra naših in tujih avtorjev, ob spremljavi harmonike, kitare, klavirja, sintisaizerja in nekaterih doma izdelanih priločnih inštrumentov, ki so bili prava popestritev.

Najmanj številni zbor je štel 20, najštevilnejši pa 49 pevcev. Vendar ni to nikogar motilo. Tudi takrat ne, ko je kakšna nota, kljub številnim uram vaj, napačno zazvenela. Mladi so prepevali s srcem in vsem nam v veselje, da petje v naši občini glede na tradicijo, ki jo imamo, glede na požrtvovalnost in sposobnost naših zborovodij, ter glede na tisto, kar smo na srečanju videli in slišali, ne bo zamrlo.

Vsem zborovodjem iskrene čestitke, mladim pevcem pa nasvidenje ob letu osorej.

I. Slabe

DRUŠTVENA DEJAVNOST

TEDEN RDEČEGA KRIŽA

Prva človekoljubna pomoč se je organizirano začela pred 125 leti v bližini bojišča v severni Italiji, čez štiri leta 1863 se je v Ženevi zbralo 16 držav, ki so podpisale ustanovno listino RK, danes pa gibanje Rdečega križa in muslimanskega Rdečega polmeseča deluje v 150 državah.

Svetovni dan RK praznujejo po vsem svetu 8. maja. V Sloveniji pa je potekal od 8. do 15. maja teden RK. V občini Litija so dejavnostim RK posvetili kar ves mesec, saj je bilo organiziranih pet večjih prireditev.

V soboto 14. maja so organizirali obisk starejših občanov v Domu Tisje, kjer so pripravili prireditev ČLOVEK ČLOVEKU, ČLOVEK ZA ČLOVEKA. V kulturnem programu so nastopili Folklorna skupina Javorje, pevci Fantje od fare iz Šmartnega in učenci OŠ Gradec. Mladi člani rdečega križa so vsem članom domače skupnosti izročili priložnostna darila.

V nedeljo, 15. maja je bilo srečanje slovenskih družin na Debelem rtiču. Iz Litije je na Primorsko odpeljal prvi avtobus veselja.

V četrtek, 19. maja je bil sprejem za dolgoletne aktiviste Rdečega križa, ki so se ga udeležila tudi najstarejša aktivistka, soustanoviteljica litijskega RK - Fani Sluga.

V torek, 24. maja so bili v podmladek RK sprejeti prvošolci iz vse občine. Ogledali so si tudi predstavo Lutkovnega gledališča iz Ljubljane Sapraniška.

Od 20. do 25. maja je bila razdeljena pomoč 119 družinam. Akcija je OO RK izpeljal skupaj s Centrom za socialno delo Litija. Najbolj ogroženim družinam v občini so razdelili materialno pomoč.

Litijski Rdeči križ pa ni dejaven samo v času, ko praznuje svoj dan, njegova skrb je posvečena tudi krvodajalskim akcijam, kjer Litija še vedno sodi v sam slovenski vrh. Tudi letošnje krvodajalske akcije v marcu se je udeležilo 540 krvodajalcev. Po svojih močeh poskrbijo tudi za begunce, ki jih je v občini 154, nastanjeni pa so pri sorodnikih. Petnajst begunskih otrok obiskuje osnovno šolo, za vsakega pa po 50 DEM na mesec prispeva zdomec iz Maribora.

Joža Konjar

KONCERT MLADIH PIANISTOV

V ponedeljek, 20. junija, je bil v OŠ Gradec koncert mladih pianistov glasbene pedagoginje Selme Gradišek. Nastopili so: Manca Djurič, Maruša Guček, Katka Holcke, Jasmina Jelenc, Luka Hauptman, Daša Gradišek in Andreja Palatinus.

J.K.

SLOVESNA OBLJUBA
LITIJSKIH SKAVTOV

Skavtstvo je način življenja, ki se tudi na zunaj potrdi s slovesno obljubo. Pojoci volkovi, skavti Stega Litija 1, smo v nedeljo, 24.4.1994 v Srednji vasi pri Bohinju slovesno potrdili svojo pripravljenost za skavtsko življenje in tako tudi pred svetom postali pravi skavti.

Skoraj eno leto smo skušali čim bolj spoznati skavtstvo in ga živeti. Na rednih tedenskih srečanjih, izhodih v naravo in skupnih sluzenjih (obiski Doma ostarelih, ekološka akcija) pa je bil naš cilj ne le postati dobri skavti, ampak tudi prijatelji.

Intenzivne priprave na obljube so se začele teden dni pred Bohinjem, z viteštvom. Razdelili smo si delo in drug drugemu pomagali pri spoznavanju obdobja in načel viteštva. Vrh te poriprave je bil večer v viteški dvorani na gradu Bogenšperk, kjer smo bili simbolično posvečeni v viteze (tudi skavtski zavetnik sv. Jurij je bil vitez!) in s tem obljubili, da se bomo trudili živeti po viteških načelih plemenitosti, hrabrosti in vedrine, hkrati pa smo se zavezali, da bomo po najboljših močeh izpolnjevali tri viteške discipline: viteštvo do drugih, premagovanje samega sebe in samovzgoja.

V petek smo se navdušeni in dobre volje odpeljali v Srednjo vas, kjer so nas že pričakovali domačinski in grosupeljski skavti. Namen in želja je bila naša duhovna poglobitev in utrditev medsebojnih vezi ter še zadnji

temeljiti premislek pred veliko odločitvijo, živeti kot skavt. Želeli smo, da bi se vsak posameznik popolnoma svobodno, vedro in odgovorno odločil za to pot, saj polovičen skavt nikakor ni pravi skavt. Naše priprave je vodil p. Lojze Markelj, jezuit, čigar življenjske besede in izkušnje so nas pripravile do tega, da smo poslušali in sodelovali z odprtimi očmi, usti, srci (in seveda ušesi). Še bolj nas je opogumil za vztrajanje v skavtskem življenju, ki v današnjem času, ko vlada kriza vrednot, nikakor ni tako preprosto, kot se zdi na prvi pogled.

Višek dogajanja pa je bil v nedeljo, ko smo Pojoci volkovi sredi cvetočih travnikov, pod zasneženimi gorami pri svoji časti slovesno obljubili, da bomo z božjo pomočjo vedno služili Bogu in domovini, pomagali svojemu bližnjemu in spolnjevali skavtske zakone.

To obljubo bomo vedno znova obnavljali in jo skušali živeti sleherni trenutek. Tako bomo tudi mi po svojih močeh prispevali k boljšemu svetu!

Emilija Smuk

AVTOBUS VESELJA

Avtobus, ki je odpeljal predstavnike litijske občine na srečanje družin na Debeli rtiču, je bil pravi avtobus veselja. Udeleženci, zlasti pa otroci, so se nedelje in izleta, ki je zanje redkost, zelo veselili.

IO RK občine Litija je za srečanje družin na Debelem rtiču izbral družine z več otroki, socialno ogrožene družine in družine aktivistov RK. Izbor je bil težak, saj je takšnih družin v občini veliko, zato so pri odločitvi pomagali krajevni odbori RK.

Na avtobusu je vso pot do morja in nazaj potekal družabni program, otroci so nastopali s petjem, imeli so tudi glasbene instrumente in zaigrali. V kino jih je povabil predsednik litijskega RK Karlo Lemut, ki je tudi vso pot skrbel za vedro razpoloženje. Obe največji družini Tekavčevih in Zdražnikovih sta prejeli knjižno nagrado, otroci so bili izžrebani v nagradni igri, darila so dobili tudi vsi, ki so imeli 15. maja rojstni dan (ker pa takih ni bilo, se je rojstni datum potegnili na mesec in pol pred tem in po tem dnevu).

In kdo so bile srečne družine na Debelem rtiču:

osemčlanska družina Tekavec iz Praval pri Dolah, tričlanska družina Perko iz Vodice pri Gabrovki, šestčlanska družina Fajdiga iz Sobrač, tričlanska družina Žibert iz Velike

Preske, tričlanska družina Bizjak iz Ribč, štiričlanska družina Anžur iz Litije, sedemčlanska Zdražnikova družina iz Primskovega, štiričlanska družina Koleša-Garbas iz Litije, oba otroka iz družine Kupa iz Javorja. Popotovali so tudi člani aktivistov in njihove družine: Brečko, Cirar, Vidgaj, Kokošar, Kamnenovič, Lemut, za zdravje na poti je skrbel Ivica Pestotnik.

Posebnost v skupini sta bila tudi zakonca Kokošar, ki sta oblekla narodni noši in sta vzbujala na vsej poti in tudi na prizorišču veliko pozornosti in navdušenja. Na Debelem rtiču so bili vsi otroci zelo aktivni, saj so sodelovali v skupini, kjer je deloval vrtec, veliko pa jih je ustvarjalo v likovni delavnici. Izdelali so pravi pravcati transparent, ki je na koncu tudi krašil prizorišče, kjer je potekal kulturni program. Manjši otroci so neumorno uživali na gugalnicah in drugih igralih ob morju, radovedno potipali morje in ga poskusili, saj jih je bila večina prvič na morju. Očka Borut Bizjak, ki živi s svojima otrokoma sam, se je izkazal tudi kot ribič. Na poti domov pa so si udeleženci ogledali še kobilarno v Lipici.

Čeprav je bila pot dolga in naporna, so bili vsi po prihodu v Litijo enotni, da bi na tako srečanje še šli.

Joža Konjar

ODNOS DO ŽIVALI,
ZRCALO ČLOVEKOVEGA ZNAČAJA

Veliki francoski humanist Romain Rolland je zapisal: "okrutnost do živali in še brezčutnost do njihovega trpljenja, je po mojem eden najhujših grehov človeštva, je osnova človekove pokvarjenosti!"

V predgovoru brošure "Miloserčnost do živali", ki jo je leta 1849 izdala Kmetijska družba Kranjske, je med drugim zapisano: "kdor živino v nemar pušča, in z njo gerdo ravna, kaže divje serce, katero nima ravnoučutja s človekom, kakor ga tudi nima z ubogo živino. Iz miloserčnosti do živali izvira tudi miloserčnost do človeka". Prav Kmetijska družba Kranjske je bila najimenitnejša podpornica prvega društva proti mučenju živali na Slovenskem.

V vseh društvih proti mučenju živali po vsej Sloveniji, smo si zadali nalogo, da je nujno potrebno z vsemi silami začeti spreminjati negativen odnos do živali. Spoznanje, da imamo opraviti z bitji, ki občutijo ravno tako kot človek trpljenje, bolečino, lakoto, žejo, vročino, mraz, strah pred surovostjo itd. nas je obvezalo, da se zavzemamo za njihove pravice. Vemo, da je Bog najprej ustvaril žival, šele nato človeka, in da nam Bog žival ni izročil temveč zaupal. Žival je torej delo božjih rok zato je nihče nima pravice zapostavljati in mučiti.

Vrste zaščitnikov žival so še prerodke - prekratke, zato prosimo vse ljubitelje živali in somišljenike POMAGAJTE NAM! Če boste že opozorili soseda, da s svojo živaljo ne ravna ustrezno, ste storili že veliko. O nepravilnem in nečloveškem ravnanju z živaljo lahko opozorite Policijo, Veterinarsko postajo, prijavite lahko tudi sodniku za prekrške, ali pa najbližjemu društvu proti mučenju živali.

Pri naših naporih nam naj bi se pridružile tudi šole, predvsem naj bi učitelji vzbujali mladini ljubezen do živali, kajti ravno med mladimi je opaziti veliko agresivnost do nemočnih živali. Prav tako prosimo župnišča, župnike, da najdejo priliko ob kateri vemikom z besedo priporočijo, naj imajo do živali strpen odnos in naj bodo do njih prizanesljivi.

Dogaja se, da zaradi slabih odnosov v družini trpijo tudi živali, saj imajo lastniki do njih neprimeren odnos (puščajo jih brez hrane, vode) pa tudi sicer ne skrbijo za njih.

Med vsemi živalmi je zaradi slabega odnosa najbolj prizadet najboljši človekov prijatelj PES.

Prihaja poletje in z njim vroči dnevi, zato bi še posebej opozorili naj bodo lastniki psov pozorni, da pes ne bo trpel sončne pripeke in drugih vremenskih nepravil, da bo imel ves dan svežo pitno vodo, da bo enkrat dnevno dobil izdatno hrano, da bodo imeli priklenjeni psi dovolj dolgo verigo in usnjeno vratnico, ki ga ne sme drgniti ali stiskati. Pes tudi ne sme biti v premajhnem pesjaku in na cementni podlagi, v primeru boleznij pa je potrebno tudi psu nuditi zdravljenje. Priklenjen pes se bo čutil ujetnika, zato ga je potrebno dnevno puščati z verige.

DOBER GOSPODAR JE BLAGOR IN V VESELJE PSU!

članica Društva proti mučenju živali Štefka K.

SKAVTSKI STEG LITIJ 1
V USTANAVLJANJU

Skavti v Litiji
svetlejša pot jutrišnjega dne

POJOČI VOLKOVI - ime skavtskega stega LITIJ 1 - v ustanavljanju, združuje mlade, brez obremenitev, v želji po novem, lepšem, smiselnejšem svetu, brez nepotrebnih »izumov« človeške civilizacije, kot so alkohol, tobak, mamila, »vprašljiva« družba... V želji po odkrivanju, duhovnosti, naravi, zdravi zabavi, moralnem, pomoči sočloveku in družbi, v želji po skavtizmu...

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

IN NAPREJ?

Prihodnost litijskega stega je predvsem v programu, ki se načrtuje skupaj z Združenjem SKSS posebej za naš steg v ustanavljanju. Pot, ki jo bomo morali prehoditi, je še neuhojena. Poznamo le smer in to je tisto, kar nam v tem trenutku vpliva vedno novih moči. Zavedamo se, da trud ne bo zaman - boste videli!

ZA KONEC, KI NAJ POMENI NOV ZAČETEK

Še in še bi lahko govorili o skavtih in skavtizmu. Lahko bi se spuščali v podrobnosti, toda porabili bi preveč prostora. Tisto, kar je za nas najpomembnejše je, da smo se odkrili, povedali, kaj smo in kakšna je naša pot - svetlejša pot jutrišnjega dne.

Za Pojocje volkove
Helena Fojkar
Matej Zupančič
Literatura: The Scout leader's hand book,
Tretji dan, Kažipot...

SPOŠTOVANI LASTNIKI Psov

Divje prostoživeče živali pomenijo veliko naravno vrednoto in dragoceno naravno dediščino. Mnogim ljudem pomenijo srečanja z divjimi živalmi in njihovim opazovanjem poglobljeno doživljanje bogastva in lepote življenja narave. Te lepote pa so v pomladanskem času, ko se narava odene v zeleno, ko se v naravi porajajo nova življenja, še izrazitejša, njihovo doživljanje pa še globlje.

Žal pa smo vse prepogosto pričali nenadzorovanim "obiskom" domačih hišnih, oziroma kot jih tudi radi imenujemo štirinožnih prijateljev, ki s potikanjem ne motijo samo določenih dogajanj v naravi, temveč največkrat opravijo svoje genetske zasnove praprednikov. Vse pogosteje se namreč pozablja ali niti pravilno ne dojamemo vloge psa čuvaja, športnega psa ali hišnega ljubljence.

Vse pogosteje se pozablja, da sodi pes čuvaj v ustrezen ograjen prostor ali da se mu mora ustrezno omejiti možnost nenadzorovanega gibanja, da sodi pes na sprehodu na povodec in da morajo biti psi, ki se prosto gibljejo, ustrezno opremljeni z nagobčniki.

V pravno urejenih državah je z ustrezno zakonodajo in njihovim doslednim izvajanjem urejeno to področje tako kot področje neposrednega varovanja prostoživečih živalskih vrst.

Tudi pri nas je to področje pravno urejeno, do nekaterih problemov pa prihaja le pri izvajanju določenih določil teh pravnih aktov.

Zato nemalokrat prihaja do neljubih dogodkov. Ker si takih dogodkov ne želimo in jih v določenih ekscenčnih primerih tudi obsojamo, vljudo naprošamo vse lastnike psov, da imajo svoje štirinožne prijatelje ustrezno opremljene, oziroma da jim onemogočajo nenadzorovano potikanje po naravnem okolju, če že hočemo, ne samo v interesu zaščite prosto živečih živali, temveč tudi v interesu ustrezne zaščite ljudi.

Treba je opozoriti, da se steklina, ta nevarna kužna bolezen, v določenih časovnih nihanjih vrača, da zaradi tega tudi ni preklican kontumat, ki lastnike psov zavezuje za njihovo dosledno izvajanje oziroma upoštevanje njihovih določil. Lovci pa smo med drugim dolžni skrbeti tudi za izvajanje zatiranja boleznih, ki se lahko prenašajo z živali na človeka.

Zato v interesu dobrih odnosov in da se izognemo vsem nevšečnostim, vljudo naprošamo vse lastnike psov za razumevanje.

Zveza lovskih druženj Zasavje in Zasavsko lovskogojitvene območje

DEVETI OBČINSKI MLADINSKI KVIZ

»PREPREČUJMO POŽARE«

V okviru aktivnosti, ki jih izvajajo gasilska društva v naši občini, je tudi sodelovanje z osnovnimi šolami, kjer delujejo društva "Mladi gasilec".

Vsako leto poteka občinski gasilski mladinski kviz mladih gasilcev na temo "Preprečujmo požare". Letos je potekal tradicionalni IX. občinski kviz mladih gasilcev v Hotiču 24. aprila 1994. V znanju o preprečevanju požarov in požarni preventivi so se pred polnoštevilnim občinstvom v dvorani gasilskega doma Hotič pomerili mladi iz društev "Mladi gasilec" Dole, Gabrovka, Šmartno, Hotič, Kresnice, Jevnica in Vače.

Komisija, ki je ocenjevala njihove odgovore, ni imela lahkega dela.

Znanje tekmujočih ekip je zahtevalo še dodatna vprašanja, kar je tekmovalno vzdušje še povečalo. Po dodatnih odgovorih so se z minimalno razliko v točkah tekmovalne ekipe razvrstili: 1. mesto DMG Dole, 2. DMG Vače, 3. DMG Hotič, 4. DMG Kresnice, 5. DMG Šmartno, 6.-7. DMG Gabrovka in Jevnica.

Vse ekipe so prejele posebna priznanja za sodelovanje, prvo tri uvrščene pa so prejele od OGZ Litija praktične nagrade.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je 9. občinski gasilski mladinski kviz mladih tekmovalcev uspel, se v imenu Mladinske komisije pri OGZ Litija in vseh sodelujočih mentorjev lepo zahvaljujemo, posebno pa Gasilskemu društvu Hotič in učencem OŠ Hotič za popestritev, postrežbo in pester program.

Mladinska komisija pri OGZ Litija

MLADI GASILCI SO SE POMERILI

V Kresnicah so v soboto, 4. junija 1994 člani Gasilskega društva Kresnice in Občinska gasilska zveza Litija izvedli tradicionalno občinsko mladinsko gasilsko tekmovalstvo v gasilsko-športnih disciplinah za mladinske gasilske desetine iz občine Litija. V športno-tekmovalnih disciplinah iz gasilskih veščin se je med seboj pomerilo 220 mladih tekmovalcev na športnem igrišču v Kresnicah. Ekipa GD Ribče je tekmovala izven konkurence.

Tekmovalne ekipe so se na tekmovalno odlično pripravile, doseženi rezultati pa dokazujejo njihove strokovne usposobljenosti za reševanje. Zmagovalne ekipe so si zagotovile prva mesta z minimalno razliko dobljenih točk.

Doseženi rezultati:
Pionirke: 1. GD Sava; pionirji: 1. GD Jablanica, 2. GD Dole I., 3. GD Jevnica, 4. GD Dole II., 5. GD Šmartno, 6. GD Kresnice, 7. GD Vače, 8. GD Sava, 9. GD Polšnik; **mladinke:** 1. GD Sava II, 2. GD Sava I., 3. GD Vače, 4. GD Dole, 5. GD Kresnice; **mladinci:** 1. GD Dole I., 2. GD Vače, 3. Dole II, 4. GD Jevnica, 5. GD Sava, 6. GD Šmartno I., 7. GD Šmartno II.

V zadovoljstvo vseh nastopajočih je potek tekmovalstva in pogostitve tekmovalcev domačin GD Kresnice odlično pripravilo in izvedlo.

OGZ Litija

JUBILEJ LOVSKE DRUŽINE ŠMARTNO PRI LITJI

40-LETNICA USTANOVITVE LD

Lovska družina Šmartno pri Litiji praznuje v letošnjem letu 40-letnico ustanovitve lovske družine. Člani bomo ta jubilej primerno počastili z dvodnevno praznovanjem:

- v soboto, 10. septembra, bo ob lovskem domu na Grilovcu proslava z bogatim kulturnim programom, ki se bo začela ob 14. uri. Po proslavi bomo ob lovskih specialitetah, dobri kapljici in glasbi priznanega ansambla poskrbeli za dobro počutje gostov.

- v nedeljo bo na strelišču ob koči tradicionalno strelsko tekmovalstvo "za pokal Grilov-

ca", pričelo se bo ob 8. uri dopoldne.

Vabimo vse prijatelje lovstva, da se nam pridružite na Grilovcu, dobro se boste počutili med nami.

LD Šmartno pri Litiji

OPOZORILO

Imetnike psov opozarjamo, da so dolžni v osmih dneh prijaviti nabavo živali veterinarski organizaciji, ki vodi register psov, na območju stalnega prebivališča imetnika živali.

Na območju občine Litija je ta veterinarska organizacija, Veterinarski zavod ljubljanske regije, DE Litija, Ježa 12, tel. 882-017, 883-027. Imetnik psa je prav tako dolžan v treh dneh na isti naslov prijaviti pogin, odtujitev ter vsako drugo spremembo v zvezi z rejo psov.

Proti ugotovljenim kršiteljem teh zakonskih določil bo pristojna inšpekcija ukrepala.

Inšpekcijske službe občine Litija

IZ MATIČNE SLUŽBE

ROJSTVA, POROKE, SMRTI

V mesecu maju se je na območju občine Litija rodilo 11 dečkov in 14 deklic.

Na gradu Bogenšperk se je poročilo 62 parov, med njimi: Balant Drago, mizar iz Litije in Ulčar Anuška, vzgojiteljica iz Šmartna pri Litiji; Otrin Aleš, gozdar iz Zavrstnika in Gorše Metka, med. sestra iz Zavrstnika; Fele Filip, pomočnik stojevodje iz Polšnika in Steklasa Andreja, predmetni učitelj iz Žalne; Zajc Miran, orodjar, Gorenji Log in Hauptman Renata, prodajalka iz Šmartna pri Litiji; Berčon Robert, ključavničar iz Zavrstnika in Doblekar Tatjana, višji uporabni delavec iz Zavrstnika; Golob Miro, zidar iz Drage pri Šentrupertu in Povše Jožica, frizerka iz Gradišča; Dim Avguštin, strojni tehnik iz Brezovice pri Mirni in Kotar Marija, kemijski tehnik iz Gornjih Raven; Sinjur Rajko, ličar iz Radanje vasi in Kuhel Pavla, šivilja iz Oble Gorice; Praprotnik Gorazd, dipl.ing. elektrotehnik iz Litije in Slabe Hajdeja, študentka iz Litije; Vrtačnik Albin, ključavničar iz Vač in Vrtačnik Vesna, ek. tehnik iz Slivne; Kremžar Boris, ekonomist iz Litije in Germ Nataša Saša, ek. tehnik iz Litije; Pancar Stanislav, delavec iz Poljan pri Primskovem in Končar Matejka, PTT tehnik iz Kleč pri Delu; Hostnik Martin, mizar iz Podrož in Medved Marija, prodajalka iz Sp. Jablanice; Kotar Branko, avtomehanic iz Male Kostrevnice in Bedene Bojana, študentka iz Litije.

Umrli v mesecu maju:

Sotelšek Marija, stara 87 let, iz Litije
Kremžar Amalija, stara 87 let, iz Gradišča pri Litiji
Kokovica Jožef, star 61 let, iz Litije
Šuštar Jožefa, stara 89 let, iz Zavrstnika
Širca Jože, star 57 let, iz Šmartna pri Litiji
Voje Jožef, star 89 let, iz Gabske gore
Mrzel Stanislav, star 40 let, iz Šmartna pri Litiji
Krafofel Pavel, star 81 let, iz Litije
Voje Angela, stara 89 let, iz Tep
Šušteršič Marija, stara 82 let, iz Vintarjevca
Čebela Viktor, star 91 let, iz Litije
Grabnar Marija Antonija, stara 96 let, iz Prevega
Potočnik Raško, star 39 let, iz Jevnice
Oblak Matilda, stara 63 let, iz Litije
Pregl Ludvika, stara 69 let, iz Litije
Sluga Alojzija, stara 85 let, iz Suhadol
Tomšič Mihaela, stara 83 let, iz Črnega Potoka
Mali Frančiška, stara 68 let, iz Leš (umrla aprila)
Vehovec Tatjana, stara 24 let, iz Litije (umrla aprila)
Lovše Milan, star 51 let, iz Kresniških Poljan (umrl aprila)
Videmšek Magdalena, stara 71 let, iz Litije (umrla aprila)
Kristan Karolina, stara 83 let, iz Vač (umrla aprila)
Virč Terezija, stara 87 let, iz Litije (umrla marca)

Matična služba

IZ DEJAVNOSTI SADJARSKEGA DRUŠTVA LITIJA

Dne 1.6.1994, smo si člani Sadjarskega društva Litija ogledali sodovnjak gospoda Jeriha Gustija, Marokova pot 23, Litija. Na ogledu je bil prisoten tudi Kotar Franc, dipl.ing. kmet., SIVIS d.o.o. iz Sevnice, ki je spomladi v istem sadovnjaku prikazal zimsko rez.

Namen ogleda je bil ugotoviti učinke zimске rezi, pogovorili pa smo se tudi o redčenju plodičev, zatiranju boleznih in škodljivcev, dognojevanju in ostalih potrebnih ukrepah v sadovnjaku.

Sestanka se je udeležilo 47 članov društva, k društvu pa sta na novo pristopila še dva

člana. K Sadjarskemu društvu Litija je do junija 1994 pristopilo že 78 članov. Ponovno vabimo vse, ki vas ta dejavnost zanima, da se nam pridružite.

V društvo se lahko včlanite tako, da podpisete pristopno izjavo in plačate letno članarino 1000,00 sit. Sedež društva je v Litiji, Valvazorjev trg 3.

Sadjarsko društvo pripravlja jeseni ekskurzijo za svoje člane v Posavje, kjer si bomo pod strokovnim vodstvom Kotar Franca, dipl.ing.kmet., ogledali več nasadov.

ŠMARTNO PRAZNUJE 110-LETNICO GASILSTVA

V počastitev 110-letnice organiziranosti Šmarčanov v gasilsko organizacijo bo v soboto, 16. julija, praznik vseh krajanov, posebno pa še gasilcev. Ob 13. uri se bo na igrišču pri osnovni šoli začelo srečanje in tekmovalstvo osmih gasilskih društev z imenom Šmartno iz celotne naše domovine.

Ob 17. uri bo sledil mimohod vseh gasilcev skozi Šmartno, kjer bodo sodelovali še godbeniki z Vrhnike, folkloristi, narodne

noše in še kdo. Do 20. ure bodo ob jedači in pijači kratek čas preganjali godbeniki, nato pa se bo pri kulturnem domu začela velika vrtna veselica z bogatim srečelovom, svoj meh pa bo raztegoval Lojze Slak s svojimi godci in pevci.

V pričakovanju tega dneva želijo šmarski gasilci vsem krajanom prijetno preživljanje poletnih dni in se jim istočasno zahvaljujejo za materialno podporo ter jim kličejo: NASVIDENJE!

V SPOMIN

15. junija je minilo žalostno leto,
odkar smo ostali sami brez
našega dragega

**MIRKA
MRVA**
dipl.ing.arh.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov poslednji dom in ga z
mislijo in besedo ohranjate v spominu!

Vsi njegovi
Vače, Ljubljana, Zagorje ob Savi

V SPOMIN

*In kadar spet njive vzcveto
in kadar spet škrjančki zapojo,
bodo iz mene peli.
In kadar spet bukve zagore
in kadar spet gabri zažare,
bodo iz mene žareli.
Žar, šum in hlad - vse iz mene
pesem, cvet livad - vse iz mene
vse iz mene mrtvega.*

ROMAN

*Dve leti zdaj je naokrog,
odkar si odšel od nas,
a v naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.*

Vsem, ki se ga spominjate in
postojite ob njegovem grobu,
hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustila,
draga mami, babica, sestra in teta

**MATILDA
OBLAK**
iz Litije

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in
znancem ter kolektivu Predilnice Litija za izrečeno sožalje,
darovano cvetje, vso pomoč in spremstvo na njeni
zadnji poti.

Hvala g. dekanu Antonu Masniku za lepo opravljen
obred, trobentaču za zaigrano Tišino in zdravnikom za
lajšanje bolečin ob njeni bolezni.

Globoko žalujemo vsi njeni

*Skrb, dobrotu in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
vse to si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
naše predrage sestre in tete

**LOJZKE
SLUGA**

Suhadole, Dole pri Litiji

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in predvsem
sosedom za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano
cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebna hvala g. župniku, cerkvenim pevcem, organi-
stu, govorniku, trobentaču in pogrebem.

Žalujemo vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti našega brata in strica

**ŠIRCA
JOŽETA**
iz Šmartna

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
sodelavcem, prijateljem in znancem za darovano cvetje in
sveče.

Posebna zahvala velja kolektivu Kmetijske - Gospodar-
ske zadruge Litija, Litijskim planincem za spremstvo na
njegovi zadnji poti. Kolektivu Usnjame Šmartno, pevcem,
gospodu Košmrlju in gospodu Jesenjškju za poslovilne
besede ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat hvala!
Vsi njegovi

*Nisi rekla niti zbogom,
niti roke nam podala,
neusmiljena te smrt je vzela,
a v naših srcih boš ostala*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgu-
bi drage mame, sestre, stare ma-
me in prababice

**BRONISLAVE
GREGORIN**
iz Šmartna pri Litiji

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem,
znancem in prijateljem ter vsem, ki ste nam v težkih
trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje,
sveče ter za maše in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo sosedom za neizmerno pomoč
ter zdravstvenemu in strežnemu osebju doma Tisje za vso
nego in skrb.

Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz
Šmartna za zapete žalostinke in g. Setničarju za zaigrano
Tišino.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo vsi njeni

V SPOMIN

Četrtega julija mineva osem žalostnih let, kar se je
smrtno ponesrečil

**ALOJZ
BAJDE**

iz Ponovič

Zapustil je svoj dom in zemljo, ki jo je ljubil.
Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

*Srce pa kילו bo, kot kljuje seme:
vse neizgovorjene še besede
rast gnale bodo iz njegove srede.*

....
O, oče, vsega ne izbriše smrt!
(A. Gradnik)

V SPOMIN

8. julija bo minilo leto žalosti, od-
kar si se poslovil, naš dragi mož,
ati, stari ata in brat

**ALOJZ
GROM**

z Jastrebnika 4

Globoka je bolečina tvojega odhoda.
Spomin nate in na tvoje delo nam daje moč in voljo.
Hvala vsem vam, ki se ga spominjate.

Tvoji domači

V SPOMIN

**JOŽE FLAJS
BRANKO NEJEDLY**

Odšla sta, vendar ostajata z nami
Ob 30. obletnici vaje
Sošolke in sošolci 8.a OŠ Litija
Litija 15.6.1994

ZAHVALA

Ob izgubi drage sestre in tete

**JOŽEFE
ŠUŠTAR**

10.3.1905 - 29.5.1994

iz Zavrstnika

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijatel-
jem in sosedom za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče.

Še posebna zahvala Brčanovim in Cizerletovim za po-
moč in tolažbo v težkih trenutkih, šmarnim pevcem za
pesmi slovesa in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujemo vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ata, sta-
rega ata, dedka in pradedka

**VIKTORJA
ČEBELA**

roj. 14.4.1903 iz Litije,
Marokova pot 15

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, pri-
jateljem in znancem za izrečena sožalja in darovano cvetje
ter sveče.

Posebej se zahvaljujemo g. dekanu Masniku za lepo
opravljen obred in poslovilne besede.

Še enkrat hvala vsem za sočustvovanje in tolažbo.
Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu je za vedno zaspala
naša ljuba teta

**MIMI
ŠUŠTARŠIČ**

iz Vintarjevca 10,
Šmartno pri Litiji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno še
sosedom in znancem za pomoč v teh težkih trenutkih,
darovano cvetje in sveče.

Še posebej se zahvaljujemo g. kaplanu za lepo opravlje-
no mašo in pogrebni obred, pevcem iz Šmartna za žalo-
stinke, g. Setničarju za zaigrano Tišino in g. Albinu Je-
senškju za poslovilne besede.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujemo: Majda z družino in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

V teh dneh mineva 25 žalostnih
let, odkar nas je zapustil naš dragi
in skrbni mož in oče

**PAVEL
OMAHEN st.**

iz Šmartna - Jeze 7
23.9.1914 - 16.6.1994

V naših srcih še vedno ostaja ljubezen, bolečina in hva-
ležnost

Žena, hčerke in sinova z družinami

ARI,

podjetje za trgovino na debelo in drobno,
d.o.o. Litija, telefon 061/884-505, Bevkova 2,
Graška Dobrava

Prodaja na debelo in drobno:

- vse vrste poliuretanskih in nitro lakov
- lužila
- barvne koncentrate
- vse vrste brusnih trakov - papir - platno,
za hobi stroje, tračne in kontaktne brusil-
nice ročno brušenje
- žarnice program "tungsram"
- fluo cevi od 18 W do 65 W
- žarnice za javno razsvetljavo

Se priporočamo

**G&L
Computers**

Ljubljanska 1A, Litija

Ponedeljek 16-20
Sreda 16-20
Petek 16-20

PROGRAMSKA OPREMA

Izdelava programov po naročilu
za obrtnike, podjetja, ...

Licenčne aplikacije:
Microsoft, Borland, Symantec,
Novell, Adobe, Aldus, Corel ...

Projektiranje in instalacija mrež
Izobraževanje in pomoč

386DX 40MHz   **486DX 40MHz**   **486DX2 66MHz**

-4Mb RAM
-128K Cache
-3.5" gibki disk
-170Mb trdi disk
-SVGA kartica
-Barvni monitor LR
(1024x768)
-Tipkovnica
-Miška
139.900,00 SIT

-4Mb RAM
-128K Cache
-3.5" gibki disk
-260Mb trdi disk
-SVGA kartica
-Barvni monitor LR
(1024x768)
-Tipkovnica
-Miška
179.900,00 SIT

-8Mb RAM
-128K Cache
-3.5"+5.25" disk
-340Mb trdi disk
-1Mb W32 LB
-Barvni monitor LR
(1024x768)
-Tipkovnica
-Miška
276.850,00 SIT

DODATNA OPREMA

Media Concept:
-zvočna kartica+zvočniki+
+mikrofon.....15.000,00
SoundBlaster 16 ASP:
+mikrofon.....34.900,00
CD ROM
+kartica.....30.890,00
Joystick 3.900,00

TISKALNIKI

DeskJet 520.....53.900,00
DeskJet 550C....84.500,00
DeskJet 560C...107.000,00
LaserJet 4L.....127.990,00
Samsung 9pin...25.500,00
Epson LX 100...36.900,00
Epson LQ 100...40.900,00
Epson LQ 1070.96.990,00

Brezplačna dostava,
servis na domu ter
400 dni garancije

Vse računalnike lahko priredimo
vašim željam ter brezplačno vgradimo
pri nas kupljeno programsko opremo.
Možnost nakupa na kredit!

**Zavod za izobraževanje in kulturo
Litija, Ponoviška 3
Delavska univerza**

objavlja za šol.l. 1994/95 razpis za

VPIS

v tele oddelke srednjega izobraževanja (začetni študij):

1. program: oblikovalec in preoblikovalec kovin
- poklici: strugar, orodjar, konstrukcijski ključavničar

2. program: trgovec
- poklic: prodajalec

Šolanje po teh programih traja dve leti, pogoj za vpis
je končana osnovna šola.

3. program: strojni tehnik
- poklic: strojni tehnik

4. program: ekonomsko-komercialni tehnik
- smer: ekonomsko-komercialni tehnik

Šolanje po teh programih traja dve leti, pogoj za vpis
pod točko 3 je končana 3-letna šola strojne stroke, pod
točko 4 pa končana šola za prodajalce.

5. prekvalifikacijo v voznika - avtomehanika

6. prekvalifikacijo v prodajalca

Šolanje pod točko 5 in 6 traja en semester, pogoj za vpis
je končana poklicna šola.

Prijave sprejemamo na delavski univerzi vsak dan od
8.-12. ure in od 15.-16. ure, tel. 881-182, do pričetka
šolanja (jeseni '94).

Vabljeni!

mali OGLASI

Prodam oljno peč v odličnem stanju, ALFA PO-
TER za 40.000,00 SIT. CKS št. 10/I, Litija (Lah).

V Litiji prodam dvosobno stanovanje; pokličite
popoldne na št. 273-644.

Prodam zapuščeno kmetijo (4 ha) na Vinjem
vrhu, Primskovo na Dolenjskem. Pokličite na te-
lefon 882-028 (Gorišek).

PLANINSKI KOTIČEK**IZLETI V JULIJU
ČEZ ZELENO POHORJE**

Planinsko društvo Litija organizira od 1. julija do 3. julija 1994
trodnevni izlet, na katerem bomo prehodili Pohorje od Maribora
do Slovenj Gradca.

Pot bo ptekala po trasi slovenske planinske poti. Mir in hlad
pohorskih gozdov je še posebno mikaven v teh vročih poletnih
dneh.

Prijave v pisarni društva ali zvečer na telefon 881-898.

Teden dni kasneje (8. - 10.7.1994) pa se bodo po isti poti podali
savski planinci.

MENINA PLANINA

Planinska sekcija pri DU Litija bo 9.7.1994 organizirala izlet
na Menino planino.

Z avtobusom se bodo ob 6. uri odpeljali do Gornjega grada, od
tu pa se bodo peš podali do Planinskega doma na Menini planini
(1453 m).

Prijave v pisarni DU.

B.V.

**PLANINCI
DOBILI
TELEFON**

V pisarno PD lahko sedaj
med uradnimi urami,
vsak četrtek med 16. in
18. uro, pokličete tudi na
telefonsko številko
883-137.

Izvršni svet Skupščine občine Litija objavlja na podla-
gi Odloka o proračunu občine Litija za leto 1994, ki so
ga sprejeli zbori občinske skupščine na svojem 31. skup-
nem zasedanju dne 21. aprila 1994

RAZPIS

**za subvencioniranje dela realnih
obresti za najete kredite pri bankah in
drugih finančnih organizacijah za
majhne družbe in samostojne
podjetnike posameznike s sedežem v
občini Litija v letu 1994**

Iz sredstev občinskega proračuna za leto 1994 bo Izvršni svet
Skupščine občine Litija subvencioniral samostojnim podjetnikom po-
sameznikom in majhnim družbam s sedežem v občini Litija od 10% do
50% realnih obresti za najete kredite pri bankah in drugih finančnih
organizacijah in sicer za naslednje namene:

- nakup, urejanje in opremljanje zemljišča za gradnjo poslovnih
prostorov,

- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov,

- nakup nove opreme in

- ekološko sanacijo tehnoloških procesov.

Prednost pri subvencioniranju bodo imele:

1. dejavnosti, ki zagotavljajo nova delovna mesta,
2. ekološko sprejemljive dejavnosti,
3. izvozno usmerjene dejavnosti in
4. proizvodne in deficitarne dejavnosti.

Prosilci morajo vlogi za subvencioniranje dela realnih obresti v letu
1994 predložiti naslednje dokumente:

- dokazila o izpolnjevanju pogojev za obratovanje (priglasitveni list
Uprave za javne prihodke za samostojnega podjetnika posameznika,
odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti po 6. točki
4. člena Zakona o gospodarskih družbah za družbe),

- kopijo posojilne pogodbe in amortizacijski načrt odplačevanja
posojila,

- dokazila o namenski porabi sredstev (kopije računov ali pre-
dračunov, kopije virmanov o plačilu računov),

- kopije dokazil o že plačanih realnih obrestih v letu 1994,

- dokazila o številu zaposlenih oseb za nedoločen čas v času odobritve
kredita in o številu zaposlenih oseb za nedoločen čas na dan 1.5.1994,
- dokazila o zaposlitvi brezposelnih oseb, prijavljenih pri Uradu za
zaposlovanje.

Prosilci, ki so že prejeli subvencijo dela realnih obresti iz občinskega
proračuna, so dolžni vlogi priložiti še poročilo o doseganju
učinkih subvencioniranja.

Višina sredstev za subvencioniranje dela realnih obresti je opredel-
jena v obrazložitvi k osnutku in predlogu Odloka o proračunu občine
Litija za leto 1994. Izvršni svet SO Litija bo pred iztekom roka za
prijavo na razpis določil kriterije za dodelitev višine subvencije.

Vloge za subvencioniranje dela obresti bo sprejemal Oddelek za
proračun in družbene dejavnosti občine Litija do 15. julija 1994.

Vsi zainteresirani lahko dobijo podrobnejše informacije o pogojih za
pridobitev subvencij ter o potrebnih dokazilih na Oddelku za proračun
in družbene dejavnosti, Jerebova 14, Litija.

IZVRŠNI SVET

**4. POHOD GEOSS - TRIGLAV
27.8. - 30.8.1994**

Vabimo vse, ki si bodo čez poletje nabrali dovolj kondicije, da
se preizkusijo v zahtevnem, okoli 144 km dolgem pohodu od
geometričnega središča Slovenije do njenega najvišjega vrha.

Pot bo potekala po naslednjem načrtu:

1. dan: SP. Slivna - Sv. Miklavž - Ihan - Depala vas - Trzin -
Rašica - Medvode - Sora - Govejek

2. dan: Govejek - Tošč - Selo nad Polhovim Gradcem - Bukov
vrh - Hotavlja - Poljane nad Škofjo Loko - Malenski vrh - Gornja
Žetina - Blegoš

3. dan: Blegoš - Zali log - Sorica - Soriška planina - Nemški
Rovt - Bohinjska Bistrica - Srednja vas - Uskovnica

4. dan: Uskovnica - Planina Konjščica - Studorski preval -
Vodnikova koča - Planika - Triglav.

Prijave v pisarni društva ali zvečer na telefon 881-898.

B.V.

**AVTO ŠOLA
SI-CAR (SVETIČ)**

Vam nudi naslednje ugodnosti:

- brezplačni tečaj CPP
- Organiziramo tečaj prve pomoči
- možnost obročnega odplačevanja

TEČAJ**CESTNO PROMETNIH
PREDPISOV**

se organizira za A, B, C in E kategorijo
s pričetkom

Petek 1.7.1994 ob 16. uri

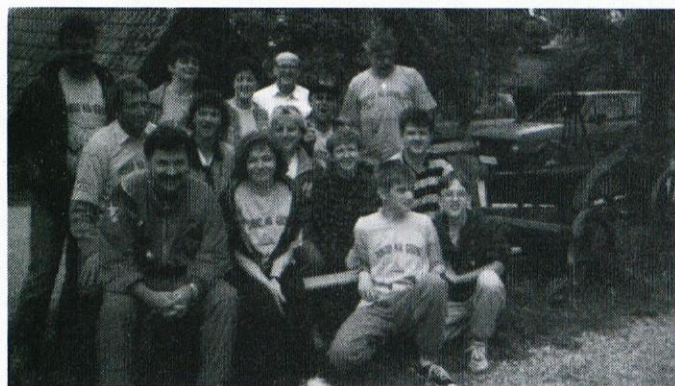
INFORMACIJE IN PRIJAVE:
od 14. do 15. in od 18. do 20. ure
na telefon 061/883-140
ali v Litiji, na Graški cesti 2

Lanskoletni pohod so uspešno zaključili Boštjan Toplak, Borut Vukovič, Aleš Pregelj in Ana Rozman.

ŠPORT IN REKREACIJA

450 POHODNIKOV NA GEOSS

Letošnjega 5. pohoda na GEOSS se je udeležilo 450 pohodnikov - največ doslej. Pohodniki so prišli iz različnih krajev Slovenije in tudi iz Litije. 253 pohodnikov je bilo prvič na pohodu, 17 pohodnikov pa je bilo petič na pohodu.

Vreme sicer ni bilo tako sončno kot preteklo leto, toda večina pohodnikov je bila navdušena nad lepo speljano in označeno potjo, kraji ob poti in pokrajinami, ki so jih videli z višjih postojank. Stanislav Perc je na kmečkem turizmu v Spodnji Slivni poskrbel za dobro hrano in za prijetno glasbo; veliko pohodnikov je zaplesalo in zapelo. Ivan Pavlica je kot najstarejši pohodnik prejel posebno nagrado. Nagrade pa so prejeli še: najmlajši udeleženec, najštevilčnejša skupina, najštevilčnejši družini. Spoštovani Litjani, vabljeni na naslednji majski pohod na GEOSS.

V.P.

Foto: Andreja Jovanovič

ATLETSKI MNOGOBOJ - OBČINSKO PRVENSTVO

OŠ Šmartno je bila letos, po enoletnem premoru (zaradi gradnje atletske steze), zopet organizator občinskega prvenstva v atletske mnogoboju. Tekmovanja so se udeležile ekipe OŠ Gabrovke, Litije, Gradca in Šmartna. Tekmovalci so nastopili v štirih disciplinah mlajša dekleta in fantje: tek 300 m, tek 60 m, skok v daljino in met žogice; starejša dekleta in fantje pa: tek 1000 m, tek 60 m, skok v daljino in suvanje krogle. Vsak tekmovalac je nastopil v vseh disciplinah. Rezultati so se preračunali (po posebnih tabelah) v točke in seštevali. Tako smo dobili občinske prvake v atletske mnogoboju po posameznih kategorijah:

dekleta 5. razred:

1. Hostnik Mojca OŠ Šmartno 2980 točk
2. Lučič Maja OŠ Gradec 2943 točk
3. Resnik Suzana OŠ Gabrovka 2859 točk

fantje - 5 razred:

1. Kolman Gregor OŠ Gradec 3170 točk
2. Adamovič Dušan OŠ Litija 2605 točk
3. Potočnik Mitja OŠ Gabrovka 2520 točk

dekleta - 6. razred:

1. Kotar Marjeta OŠ Gabrovka 3085 točk
2. Jakopič Urška OŠ Gradec 2953 točk
3. Juvan Simona OŠ Litija 2852 točk

fantje - 6. razred:

1. Dolšek Zoran OŠ Šmartno 3227 točk
2. Tori Žiga OŠ Litija 3224 točk
3. Kotar Matjaž OŠ Gabrovka 3195 točk

dekleta - 7. razred:

1. Resnik Mihaela OŠ Gabrovka 3239 točk
2. Poglajen Katja OŠ Šmartno 3067 točk
3. Razpotnik Tanja OŠ Gradec 2998 točk

fantje - 7 razred:

1. Dobčnik Uroš OŠ Šmartno 3886 točk
2. Čarman Gregor OŠ Gradec 3770 točk
3. Kirm Iztok OŠ Šmartno 3426 točk

dekleta - 8. razred:

1. Bostič Vesna OŠ Gabrovka 3070 točk
2. Pavlin Vesna OŠ Gabrovka 3030 točk
3. Bremec Andreja OŠ Šmartno 3025 točk

fantje - 8. razred:

1. Kazič Selvir OŠ Litija 3923 točk
2. Hribar David OŠ Gabrovka 3846 točk
3. Cegljar Miloš OŠ Šmartno 3760 točk

Tekmovanje je potekalo na novem atletske stadionsu in ob pomoči sponzorjev: Gostilne "Maček", "Muc bazar" in "Šport - Čaplja" Matjaž Debelak.

Pavli Albert

MLAJŠI PIONIRJI OŠ LITIJA

DRUGI V SLOVENIJI

Mlajši pionirji (letnik 1981 in mlajši) OŠ Litija že nekaj let zaporedoma uspešno nastopajo v tekmovanju za Pokal KZS. Tako je bilo tudi letos. Kot prvaki Zasavja so prišli preko četrtfinala in polfinala v finale (med štiri najboljše ekipe v Sloveniji) ter osvojili odlično 2. mesto. Vrstni red finala v Litijški športni dvorani: 1. OŠ Ljubljana-Polje, 2. OŠ Litija, 3. OŠ R. Seljak, Kranj in 4. OŠ Livada, Velenje.

Karolina Šušteršič

ATLETSKA STEZA PRI OŠ ŠMARTNO NOVA PRIDOBITEV

Večletne želje učencev in učiteljev so se uresničile. Dobili smo lep športni objekt ali točneje, mini atletske stadion. Tokrat v Šmartnem pri OŠ, kjer se je vsa ta leta kazalo največ zanimanja za atletiko in kjer so površine pri šoli zadostale za 200 m atletske steze. V sklopu le-te je še mesto za skok v daljino, suvanje krogle in teke na kratke proge.

Investicija ni majhna, zato ni bilo pričakovati, da bi jo lahko zgradili udarniško. No ja, saj nekaj let je tako nastajala, ko pa je delo zahtevalo stroje, strokovnjake za takšne gradnje in kup denarja za zaključna dela, je bil zalogaj prevelik.

K sreči kar veliko ljudi v Šmartnem in Litiji dobro in pošteno razmišlja in jim investicije v izobraževanje in šport ni tako težko podpreti. Posebno ne tam, kjer zadaj stojijo ljudje, ki bodo zgrajeno s pridom uporabljali, vzdrževali in namenjali mladim in športa željenim občanom.

Izvajalec del je bilo podjetje Trgograd, investitor sklad stavbnih zemljišč občine Litija, nadzorni pa Pino d.o.o.

Vsem lepa hvala za opravljeno delo. Bil je to šolski primer, kako se lotiti dela, da je opravljeno kvalitetno, v dogovorjenem roku in obsegu, ki ga zavezuje pogodba.

Tisti, ki ste v četrtek 9. junija spremljali atletske mnogoboju litijških osnovnošolcev, ste

lahko videli zadovoljnje obraze tako tekmovalcev kot gledalcev in povabljenih gostov. Gostov zato, ker smo želeli uradno odpreti stezo in se s skromnimi besedami in krajšim kulturnim programom vsem, ki so kakorkoli doprinesli k izgraditvi, tudi javno zahvaliti.

In smo se, z željo, da bomo dograjevali naprej in da nam boste odgovorni še naprej stali ob strani.

Hvala tudi trgovini MUC-BAZAR in gostilni Maček, kot pokroviteljema občinskega mnogoboja v atletiki.

Janez Kobal

8. LITIJSKI TEK

TVD PARTIZAN LITIJA je 15.5.1994 v lepem sončnem vremenu organiziral 8. litijški tek dolžine 12 km. Med 78 tekači je bilo nekaj zelo znanih imen slovenske atletike.

Po absolutnih časih so bili doseženi naslednji rezultati:

MOŠKI:

1. Piškur Beno Ljubljana 0:36:33
2. Urh Vlado Fructal Ajdovščina 0:36:43
3. Hojak Roman Gostilna pri Francki 0:37:15

ŽENSKE:

1. Živko Anica MMT Trbovlje 0:46:38
2. Hribar Nataša Kamnik 0:52:24
3. Hjdinjak Bojana Mini casino Škofja Loka 0:57:42

Brez sponzorja MIZARSTVO GABROVKA in pokrovitelja G&L COMPUTERS, PAPIRNA GALANTERIJA S TISKOM, TRGOVINA "MOJCA", ČARMAN CILKA IN LOJZE in MOTOH DRAGO te prireditve ne bi mogli izpeljati, zato jim gre posebna pohvala.

Dušan Jovanovič

USPEŠEN NASTOP TEKAČEV V RADENCIH

Kot že nekaj let zapored, smo se tekači iz litijske občine udeležili letošnjega 14. mednarodnega maratona treh src, ki se je odvijal 28. maja v Radencih. Na tem največjem tekaškem prazniku pri nas se je v lepem vremenu na startu zbralo čez 2500 tekmovalcev in tekmovalcev, ki so se pomerili v trinskem teku na 10 km, malem maratonu na 21 km, maratonu na 42 km in voznji paraplegikov z vozički

na 21 km. Za maraton in voznji paraplegikov je bilo to obnem tudi državno prvenstvo Slovenije za leto 1994. Tekmovalne proge so vodile po vaseh in ravninah v okolici Radencev, del pa tudi po sosednji Avstriji.

Zelo dobro se je izkazal Motoh Drago (Dolina Šmartno), saj si je pritekel naslov državnega prvaka Slovenije v maratonu za tekmovalce nad 40 let, absolutno pa je dosegel 10. mesto. Pre-

hitelo ga je le nekaj najboljših maratoncev z Mirkom Vindišem na čelu, ki je postal članski državni prvak. Pikovnik Simon (Šmartno) se je uvrstil na 25. mesto, uvrščenih pa je bilo 131 tekmovalcev.

Na malem maratonu je odlično teklen Čarman Lojze (JS Lingua Litija) in osvojil prvo mesto v kategoriji nad 40 let, absolutno pa 11. mesto med 359 tekmovalci. Motoh Jelka (Doli-

na Šmartno) pa je na isti progi med 123 tekmovalkami pritekla 23. na cilj.

V voznji paraplegikov z vozički na 21 km je startal tudi Berčon Jože iz Šmartna, ki je bil tudi favorit za prva mesta. Vendar pa je imel smolo, saj se mu je že po nekaj kilometrih predrla zračnica na kolesu in je moral odstopiti.

Zvečer smo se utrujeni, a zadovoljni vračali domov in si skupaj z ostalimi udeleženci zaželeli nasvidenje v Radencih maja 1995.

Pikovnik Simon

MALI NOGOMET

MEDOBČINSKA LIGA VETERANOV V MALEM NOGOMETU

V letu 1994 se je športno društvo "Rekreativci 77" vključilo v zasavsko medobčinsko ligo v malem nogometu. V ligi sodeluje 6 ekip. Vsaka ekipa je enkrat organizator turnirja v domačem kraju.

Ekipe igrajo po sistemu vsak z vsakim v spomladanskem in jesenskem delu. Na vsakem turnirju igra vsaka ekipa po dve tekmi. Čas tekme je 2 x 20 minut. Ob zaključku prvenstva najboljše štiri ekipe igrajo na finalnem turnirju, ki bo 1. 10. 1994 na igrišču ŠD Prapreče.

Po zaključku spomladanskega dela prvenstva vodi ekipa Rudar Trbovlje, drugi so ekipa Rekreativci 77 Litija in tretji ekipa Dole pri Litiji, kot je razvidno iz lestvice.

V jesenskem delu bo društvo Rekreativci 77, dne 17. septembra 1994 gostitelj oziroma organizator turnirja na pomožnem igrišču NK Litija.

LESTVICA

1. Rudar	6	5	1	0	32 : 3	11
2. Rekreativci 77	6	3	2	1	17 : 11	8
3. Dole Litija	6	2	2	2	12 : 11	6
4. Prapreče	6	2	1	3	20 : 23	5
5. Farčnik	6	1	2	3	10 : 28	4
6. Korenine	6	1	0	5	8 : 23	2

Dušan Jovanovič

Drago Motoh, prvi med veterani v maratonu

TENIS

REZULTATI OBČINSKIH TENIŠKIH LIG

Odigralo se je že kar nekaj kol v posameznih občinskih teniških ligah, zato si oglejmo po pet najboljših v vsaki skupini:

1. Teniška liga:	2. Teniška liga:	3. Liga "ATA":
1. Tomo Bizjak	1. Mitja Strmec	1. Aco Jovanovič
2. Primož Novak	2. Blaž Rozman	2. Lojze Mahkovic
3. Viki Steiner	3. Stane Kokalj	3. Matjaž Brodar
4. Marjan Pajer	4. Beno Sedevec	4. Marino Dobčnik
5. Marko Boltin	5. Srečo Rozina	5. Martin Muzga

Tudi ženske ne počivajo in stanje je pri njih po štirih kolih sledeče:

1. Skupina A	2. Skupina B
1. Urša Steiner	1. Majda Erjavec
2. Tina Steiner	2. Mojca Lebinger
3. Maruša Bokal	3. Tatjana Bizjak
4. Karmen Vrhovec	4. Majda Steiner
5. Brigita Zebič	5. Andreja Jovanovič

Marko Jurjavec

PIONIRJI TRENUTNO PRVI V ZASAVSKI LIGI

Pionirska ekipa Teniškega kluba AS je trenutno vodilna v zasavski teniški ligi, kar je nemalo presenečenje, obenem pa tudi nagrada trenerjem in staršem za uspešno in prizadevno delo z najmlajšimi v klubu. Do konca lige sta na sporedu še dva kola in sicer 22.6.94, ki bo verjetno odločilna tekma, pomerili pa se bodo s prvo ekipo trbovliškega Rudarja (zmagovalec tega srečanja bo po vsej verjetnosti tudi zasavski prvak) in pa 29.6.94 ko gostujejo v Hrastniku, proti istoimenski ekipi.

Članska ekipa je dosegla v zadnjem kolu republiške lige pomembno zmago v Hrastniku. Točke za zmago sta prispevala med posamezniki Marjan Pajer in Aleš Ahčin, ter odločilno par Pajer-Novak.

M.J.

GLASILO OBČANOV
Ustanoviteljica: Skupščina občine Litija. Predsednik časopisnega sveta: Mirko Kaplja. Ureja uredniški odbor: Karmen Benčič, Mija Bernik, Stane Črne, Lučka Hostnik, Vida Klemenčič, Anuška Potisek, Irena Prašnikar, Iva Slabe in Boris Žužek (glavni in odgovorni urednik). Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Grafična Priprava: Multigraf, d.o.o. Ljubljana. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija. Izdajatelj: Prelest d.o.o. Ljubljana, Dunajska 7. Naslov uredništva: Skupščina občine Litija, Jerebova 14, za Glasilo občanov. Nena-ročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. Časopis prejema vsa gospodinjstva brezplačno na dom. Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5 - odstotni davek od prometa proizvodov.

PRVIČ NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Kot smo zapisali že v prejšnji številki Občana, so se letos prvič udeležili državnega prvenstva v tenisu tudi člani Teniškega kluba AS Litija. V Domžalah je bilo državno prvenstvo do 16 let, na tem je sodeloval Blaž Rozman, ki je po hudem boju izpadel v prvem kolu. Državno prvenstvo do 14 let je bilo v Mariboru. Na njem so uspešno zastopali Litijo in Teniški klub AS pri dekletih Barbara Erjavec in Anja Pajer, pri fantih pa Mitja Jovanovič, ki se je od vseh naših tekmovalcev tudi najdlje uvrstil. V Domžalah je sodelovalo 118 tekmovalcev iz cele Slovenije, ki se jih je uspelo uvrstiti na državno prvenstvo, v Mariboru pa pri dekletih 96, pri fantih pa kar 200. Kljub temu, da se našim ni uspelo uvrstiti v končnice prvenstev, pa je za tako mlad klub, kot je AS, že sama uvrstitev na državno prvenstvo velik uspeh tudi za Litijo.

Tik pred oddajo gradiva pa smo izvedeli še rezultate iz odprtega prvenstva Portoroža v kategoriji do 14 let, kjer pa so litijski predstavniki žal izpadli že po prvem kolu.

M.J.

Udeleženci državnega prvenstva v skupini do 14 let v Mariboru. Stojita: Barbara Erjavec, Mitja Jovanovič. Čepi Anja Pajer

Na gradu Bogenšperk je Iskra holding d.d. s podpisom pogodbe prevzela pokroviteljstvo Košarkarskega kluba Litija za sezono 1994/95. Novo ime kluba bo Košarkarski klub Iskra Litus. Predsednik uprave Iskre holding d.d. Dušan Šešok, ki je s podpisom pogodbe o pokroviteljstvu postal tudi predsednik kluba Iskra Litus in dosedanj predstnik kluba Tomaž Gradišek poudarjata, da pomeni podpis pogodbe o sponzoriranju spodbudo za nadaljnje delo kluba, za doseganje boljših rezultatov, prispeval pa bo tudi k razvoju športa, zlasti košarke v Litiji.

Karolina Šušteršič

PRVIČ JE ZMAGAL NOVAK

V seriji občinskih teniških turnirjev za pokal AS, ki jih organizira Tenis park AS Litija, je na prvem turnirju zmagal Primož Novak. V finalu je premagal Toma Bizjaka z rezultatom 2:1 v setih. Tretji in četrti sta bila Aleš Ahčin in Mitja Strmec. Sodelovalo je 24 tekmovalcev. Naslednji turnir iz te serije bo v nedeljo, 26.6.1994. Prijave sprejemajo na Tenis parku AS, tel.: 883-169.

M.J.

ŠPORTNI DOSEŽKI UČENCEV OSNOVNIH ŠOL OBČINE LITIJA

Končalo se je šolsko leto in z njim tudi tekmovalno leto na šolskih športnih prizoriščih. V tem letu so se naši učenci udeležili številnih tekmovalnih v občinskem, regijskem in državnem merilu.

Občinska tekmovanja: kros na Dolah, ulični tek v Litiji, tek na Petelinjek, dvoranska atletika v Litiji; atletski mnogoboj v Šmarntem. V moštvenih športih pa: mali nogomet, rokomet in odbojka.

Najboljši posamezniki in ekipe z občinskih tekmovanj so se uvrstili na regijska tekmovanja. Dosegli so naslednje rezultate:

rokomet: - dečki OŠ Šmartno 2. mesto

- deklice OŠ Litija 2. mesto

košarka: - dečki OŠ Litija 1. mesto

OŠ Gabrovka 2. mesto

odbojka: - dečki OŠ Gradec 3. mesto

- deklice OŠ Litija 3. mesto

badminton: - ekipno OŠ Litija 4. mesto

nogomet: - dečki OŠ Šmartno 2. mesto

Državna tekmovanja in doseženi rezultati:

rokomet: - dečki OŠ Šmartno so zmagali v četrtfinalu državnega tekmovanja in v polfinalu osvojili 4. mesto,

- deklice OŠ Litija so v polfinalu državnega tekmovanja osvojile 4. mesto.

Košarka: - mlajši dečki OŠ Litija so se uvrstili v finale državnega tekmovanja in osvojili 2. mesto

- mlajše deklice OŠ Gabrovka so tekmoval v četrtfinalu državnega tekmovanja in osvojile 3. mesto.

Nogomet: - dečki OŠ Šmartno so se uvrstili v polfinale državnega tekmovanja in so se uvrstili na 4. mesto.

Lokostrelstvo: - na državnem prvenstvu v Kamniku je Domen Zupančič iz OŠ Gradec osvojil 3. mesto v olimpijskem slogu.

Atletika: - državno prvenstvo občinskih reprezentanc v Slovenski Bistrici. Najboljša posameznika: Uroš Dobčnik iz OŠ Šmartno - 17 mesto, Mihaela Resnik iz OŠ Gabrovka - 18. mesto. Državno prvenstvo šolskih reprezentanc v Domžalah. Najboljša posameznika: Dejan Simič iz OŠ Gradec 8. mesto, Lili Ceglar iz OŠ Šmartno 10. mesto.

Vsem tekmovalcem čestitamo za dosežene uspehe in jim želimo še naprej uspešno športno pot, mentorjem pa se zahvaljujemo za vložen trud.

Karmen Špan

KEGLJANJE

KEGLJANJE V SEZONI 1993/94

Po pregledu dela kegljaškega kluba Litija za tekmovalno sezono 93/94 ugotavljamo, da še nikoli nismo bili tako uspešni.

Po izvedenih pripravah pred začetkom sezone smo imeli klubsko prvenstvo, ki je po šestih odigranih tekmah na treh različnih prvenstvih dalo tri najboljše: Novak Ludvik, Tkavc Franc in Kralj Miro. Devetega odprtega prvenstva Litije v kegljanju se je udeležilo 137 kegljačev. Med vsemi najboljšimi, ki jih Slovenija premora, je zmagal Kirbiš Franc, Konstruktor Maribor.

Moška ekipa je tekmovala v zasavsko-posavski ligi v 14. odigranih krogih je brez poraza osvojila prvo mesto.

Na kvalifikacijskem turnirju je med šest sodelujočimi ekipami premočno osvojila prvo mesto. S tem je postala član II. slovenske lige-vzhod.

Ženska ekipa je tekmovala v III. ljubljanski ligi in med 12. ekipami osvojila deveto mesto.

Pri tekmovanju posameznic je Rozina Brigita v OKS Zasavje-Posavje osvojila drugič zaporedoma prvo mesto in kot predstavnica OKS na državnem prvenstvu Slovenije med 48 sodelujočimi dosegla 21. mesto.

Pionirsko prvenstvo za dečke in deklice (od 8 do 15 let) je potekalo v obliki šestih turnirjev po različnih kegljiščih v Sloveniji. Udeležili smo se vseh in dosegli dokaj vidne uvrstitve.

Trim liga v kegljanju za rekreativce je bila organizirana v zimskih mesecih za čim večje število ljubiteljev športa. Zmagala je ekipa Mački.

V marcu in aprilu je bilo izvedeno občinsko prvenstvo v kegljanju za dečke in deklice, kadete, članice in člane:

dečki:	8 do 10 let	Matijević Ivan,
	10 do 12 let	Mahkovic Klemen,
	12 do 13 let	Selovski Klemen,
	13 do 15 let	Pušenjaka Denis,
članice	2 x 100 lučajev	Rozina Brigita
člani	2 x 200 lučajev nekategorizirani	Pušenjaka Zvone,
	2 x 100 " "	Velič Rasim,
	2 x 200 " kategorizirani	Novak Ludvik.

Za zaključek sezone 93/94 smo v maju organizirali ogled 20. svetovnega prvenstva v kegljanju, ki je bilo v Ludwigshafnu v Nemčiji, kjer smo bili ponovno priča velikega uspeha moške državne reprezentance, saj so drugič zaporedoma osvojili naslov svetovnih prvakov.

Milan Amon

DRŽAVNO PRVENSTVO V KEGLJANJU

za posameznike kadete in kadetinje letnik 1976 in mlajši

Na kegljišču Gostinskega podjetja Litija je Kegljiaški klub Litija izvedel državno prvenstvo za kadete in kadetinje.

Prvenstva se je udeležilo 23 kadetov in 13 kadetinj, ki so po dvodnevni nastopi pokazali, kakšen potencial ima Slovenija v kegljanju v prihodnosti.

Rezultati (kadeti):

1. mesto Dejan Zajc	Triglav Kranj	843 (404+439) kegljev
2. mesto Aleksander Hor	Proteus Postojna	820 (417+403) kegljev
3. mesto Damjan Škrjanec	Triglav Kranj	817 (411+406) kegljev

Na odlično 11. mesto se je uvrstil prvi predstavnik Litije, Klemen Selovski s 760 keglji. Poudariti velja, da je bil v tej konkurenci najmlajši udeleženec. Drugi predstavnik Litije, Denis Pušenjak, je s 751 podrtimi keglji zasedel 15. mesto.

Rezultati (kadinje):

1. mesto Andreja Razlag	EMO Celje	800 (395+405) kegljev
2. mesto Nina Podlesnik	Rudar Trbovlje	780 (368+412) kegljev
3. mesto Patricija Špoljar	Emo Celje	765 (404+361) kegljev

Kot je običajno so tudi tokrat tekmovanje vzorno izvedli kegljaški zanesenjaki iz Litije.